

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVI Rugpjūtis – August 6, 1981 Nr.31

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Suomių-Sovietų karas Naujausių tyrinėjimų šviesoje

Vytautas Meškauskas

Galvojant apie Pabaltijo likimą prisimena senas klausimas, kodėl suomių ištiko geresnis likimas? Tiesa, jie atmetė sovietų reikalavimus, kuriuos mes priėmėm, didvyriškai gynėsi, bet vis tiek buvo nugalėti. Tas klausimas rūpėjo ir karo istorikams.

Mat, blogas Raudonosios armijos pasirodymas 1939-1940 metais žiemos kare su suomių kariuomenės turėjo didelės įtakos Hitleriui. Jei maža Suomija, kurios taikos meto kariuomenė turėjo tik 33,000 karių, sugebėjo per 105 karo dienas nudėti 275,000 sovietų karių, sunaikinti jų 684 lėktuvus ir 1,600 tankų, pati netekdama tik 24,923 karių ir 61 lėktuvą — Sovietija — samprotavo Hitleris — jokių būdų neišlaikys vokiečių puolimo.

Suomių-sovietų karą yra smulkiai aprašęs amerikiečių istorikas Richard Condon, remdamasis suomių šaltiniais. Dabar kiek šviesos iš kitos — sovietų — pusės įnešė šveicarų istorikas Peter Gosztony, parašęs knygą "Die Rote Armee" (Verlag Fritz Molden, Wien, Muenchen, Zuerich, New York, 48 DM).

Stalinas Hitlerio puolimo laukė jau nuo 1936 m. Tų pačių metų gegužės pirmosios dienos šventei Maskvoje buvo pakviesti Pabaltijo kariuomenių gen. štabų ir jų žvalgybos skyrių viršininkai. Paskutiniams sovietų "razvietkos" (žvalgybos) viršininkas korpo va-

das (sovietai tada dar neturėjo generolų) Uricki pareiškė, kad vokiečiai vėl ruošiasi "Drang nach Osten" ir ruošia planus Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos užkariavimui. Už tat ar nereikia pagalvoti apie bendrą gynimą? Pabaltijo žvalgybų viršininkai, turėję gerus ryšius su vokiečių žvalgyba, tam netikėjo. Jų žiniomis Berlynas tada — 1936 m. tokių planų neturėjo. Nepasisėkus su baltais, Stalinas nutarė pabandyti dar su suomių. Nuo tų sienų iki Leningrado buvo tik 32 kilometrai. Strateginiai sumetimai reikalavo tą sieną nustumti galimai toliau.

1938 m. balandžio 14 d. Suomijos Užsienio reikalų ministeriui Rudolfui Holsti paskambino antrasis Sovietų pasiuntinys sekretorius V. V. Jarcev ir pasiprašė skubios audiencijos. Suomis nenorėjo tikėti, kad toks palyginti žemas pareigūnas jam galėtų ką nors svarbaus pasakyti. Jarcevas tačiau sakėsi kalbą paties Stalino vardu. Jis norėjęs patirti ar suomių sutiktų vokiečių užpuolimo atveju priimti sovietų pagalbą? Jei Suomija pagalbos nenori, kokių garantijų ji gali duoti, kad Suomija atsisakys pasiduoti Hitlerio spaudimui leisti per Suomiją pulti Sovietiją?

Jarcevas siūlė arba sudaryti karinės sąjungos sutartį arba išnuomoti sovietams kai kurias strateginius

Festivalio parado maršalai Clevelando ir Euclido merai parado priešaky važiuoja 185-ta gatve. Plačiau 15 psl.
J. Garlos nuotr.

Rezistentų susitikimas su žurnalistais Vilniuje

Užsienio žurnalistai neparašė tai, kas jiems buvo sakyta

Iš Lietuvos pogrindžio leidinio "Perspektyvos" Nr. 9 (1979).

Š. m. vasario 10 d. "Tiesoje" buvo patalpinta žinutė "Lankėsi užsienio žurnalistai", kurioje rašoma: "Vasario 5-8 dienomis Lietuvos TSR viešėjo grupė užsienio žurnalistų, akredituotų prie TSRS Užsienio reikalų ministerijos spaudos skyriaus, atstovaujanti

svarbias vietas ir įsipareigoti priimti sovietų pagalbą tik karo atveju.

Suomija tačiau tada jau buvo pasirinkusi, kaip ir Lietuva, Latvija bei Estija neutralitetą. Atrodė, kad sovietų-nacių priešingumai tokį neutralitetą galėtų net užtikrinti. Nepasisėkus Jarcevo misijai, Stalinas nutarė griebtis karo. Dar tų pačių metų rudenį įsakė Leningrado karinės apygardos viršininkui Kirilui A. Mareckovui ruošti veiksmams. Kaip jis rašo savo atsiminimuose, Mareckovas rado savo karių puolimui nepasiruošusius, be to, jam labai trūko žinių apie suomių kariuomenės išsidėstymą ir Mannerheimo liniją kuri sovietų žvalgybos duomenimis buvo daugiau propaganda negu rimtas pasirošimas puolimą atremti.

(Nukelta į 4 psl.)

Didžiosios Britanijos, Indijos, VFR, Norvegijos, Švedijos, Suomijos, Prancūzijos, JAV, Japonijos radijui, televizijai, pagrindiniams laikraščiams, žurnalams ir agentūroms". "Tiesos" tvirtinimu, užsienio korespondentai klausėsi aukštų Lietuvos administracijos pareigūnų pasakojimų apie respublikos laimėjimus ekonomikos, mokslo ir kultūros srityje. Svečius priėmė net taip vadinamas Lietuvos TSR užsienio reikalų ministras V. Zenkevičius.

Aišku, "Tiesa" negalėjo parašyti, jog korespondentai taip pat susitiko ir su keliolika Vilniaus "kitaminčių". Spaudos konferencija buvo surengta vasario 7 d. Angelės Ragaišienės bute (Margytės 19-6). Joje dalyvavo trys užsienio korespondentai: agentūros "Roiter" korespondentas p. Cemberlen, "Los Andželes tams" korespondentas p. Fišeris ir agentūros "Frans pres" korespondentė.

Visų pirma žurnalistai buvo paklausti, kas Lietuvoje juos domina. Šie atsakė, kad tikinčiųjų padėtis, žmogaus teisių pažeidimai.

Tada pirmasis kalbėtojas kreipėsi: "Leiskite jus pasveikinti taip vadinamų Lietuvos disidentų vardu. Užsienio korespondentų ap-

silankymas — mums nežažnas reiškinys. Dabartinė Lietuvos administracija tokių susitikimų labai nepageidauja. Iki šiol su mumis buvo susitikę tik "Toronto Star" koresp. p. Deividas Levi ir "Fainenš tams" koresp. p. Deividas Sateris. Šiandien jums dėkojame už apsilankymą. Atleiskite, jei kalbėsime ne tai, kas jums malonu būtų išgirsti ir ko reikalautų diplomatinis etiketas. Nesame nei politikai, nei diplomatai ir kalbėsime, ką jaučiame, ką galvojame.

1976 m. rugpjūtyje Estijos, Latvijos ir Lietuvos disidentai susirinko Rygoje aptarti padėtį Baltijos respublikose. Visi vieningai pritarė, kad Pabaltijis, ypač Latvija, sparčiais tempais kolonizuojamas. Buvo nuspręsta memorandumu kreiptis į Vakarų pasaulį, nušviesti tikrąją Pabaltijo padėtį ir parodyti Vakarų abejingumą šiai problemai. Deja, redaguojant memorandumą, buvo suimtas estų žmogaus teisių gynėjas Mart Niklus. Po dviejų mėnesių kalinimo jį paleido. Tuo metu daliai Rygos konferencijos dalyvių kilo mintis įsteigti Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautinio judėjimo komitetą ir jo vardu kreiptis į demokratinio

(Nukelta į 6 psl.)

Maršalas Mannerheim (kairėje) kalbantis su savo štabo karininkais.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Lietuva stebi Lenkiją, skelbia Newsweek. — 'KGB Rusijos akys': jų pagrindinis uždavinys skirtas technikai.

Newsweek magazinas paskelbė savo Maskvos biuro šefo Andrew Nagorski išpildžius iš Vilniaus, pailius-truotus daržovių turgaus fotografiją. 'Lietuviai — rašo Nagorski — turi bendrą su lenkais neapykantą rusų dominacijai'. Viena mišrios lietuvių-lenkų kilmės moteris jam sakiusi, kad čia, Lietuvoje dabar visi kalba apie Lenkiją. Lietuviai saka, kad lenkai "esą gudrūs ir žino ką daro — ... o kad tai būtų įmanoma ir čia."

"To vargiai galima tikėtis" — pridėda iš savo pusės korespondentas. Visų pirma Lenkija yra dešimt kartų skaitlingesnė. Nepaisant to, Lietuva sukelia Maskvai nemažai rūpesčių. Lietuvių partizanai priešinosi sovietams iki penkto dešimtmečio. Net dabar visa spauda nesustabdė paplitusios pogrindžio spaudos, kurioje protestuojama prieš viską: nuo invazijos į Afganistaną iki rusų kalbos privalomo mokymo pirmuose mokyklos metuose.

Kad sulaikytų 'lenkiškos ligos' plėtimąsi, sovietai apribojo santykius su Lenkija. Anksčiau lengvai gaudami leidimai aplankyti gimines dabar labai nenoriai ir retai duodami. Lietuvos lenkų mažuma skundžiasi, kad laišškai iš Lenkijos ateina labai pavėlotai, o kartais visai nepasiekia gavėjų. Galima nusipirkti lenkų laikraščių, bet tik tokių, kuriuos valdžia laiko 'saugiais'. Sovietiniai paskaityninkai politinėse pamokose pabrėžia 'kontra-revoliucijos' pavojų Lenkijoje. Palaiką ryšius su Lenkija yra

Vilniaus turguje.

įtariamais ir paimami KGB ataskaiton.

Nepaisant to, lietuviai labai domisi Lenkijos einamu keliu. Jie gali klausyti lenkų radijo, nors to transliacijos yra kartais trukdomos, o kai kur net matyti Lenkijos televiziją. Nors lietuviai žavisi lenkų atgimimu, tačiau jų daugumas nelaiko tokį pat įmanoma Lietuvoje. "Mes galime tik pavydėti lenkams ir būsim laimingi, jei jiems pasisėks" — sakiusi korespondentui viena Vilniaus disidentė, gale atsidususi: "Vargšė Lietuva!"

Harry Rositzke, išėjęs pensijon CIA ir kitų anksčiau būvusių žvalgybos institucijų sovietų veiklos analistas, greitai išeisiančios knygos "The KGB: The Eyes of Rusia" autorius. 'N. Y. Times' paskelbė eilę straipsnių apie tą sovietų Valstybės Saugumo Komiteto veiklą. Autorius nenori sutikti su administracijos palaikoma pažiūra, kad kiekviena teroristine veikla

slypi Maskva. Teroru šiandien yra suinteresuota daugelis grupių ir valstybių. Teroras liktų, jei Sovietija šiandien išnyktų. Maskva teroro griebiasi, jei iš jo akto tikisi sau politinės naudos. Daugiau kaip paskirais teroro aktais, Maskva domisi vadinamais 'išsižadavimo' karais, kuriuos jie laiko 'teisėtais'. Tokiuose karuose, kaip Vietnamo ar Palestinos, teroras Maskvos laikomas teisėta kovos priemone.

Daugiau kaip 20 metų KGB verčiasi 'disinformacija', skleidama melagingas žinias apie Amerikos tariamus kėslus Vid. Rytuose, Afrikoje ir lotynų Amerikoje. Tam tikslui padirbinėjami dokumentai. Kai autorius prieš keliolika metų dirbęs Indijoje, sovietai ten naudojos kairių jų savaitraščiu 'Žaibas'. Jame paskelbti padirbti dokumentai buvo skleidžiami po visą pasaulį, kaip autentiški. Pagrindinė 'misinformacija' yra skiriama Trečia-

Iš kitos pusės

Antraštės kartais sudomina. Pavyzdžiui NAUJIENŲ: "Ratai be vežimo, ar galva be smegenų?" Ar nereikėjo pažiūrėti kas dėl ko supyko? Pasirodo, kad puola mas DRAUGO vedamasis: "Mūsų partijos — ratai be vežimo". Jo autorius M. Dr. per dvi skiltis moksliskai įrodo, kad išeivijoje politinės partijos neturi 'naturalaus veikimo lauko' kas daugumai turbūt seniai buvo aišku. Naujienų autorius J. Žemaitis čia įžiūrėjo frontininkų sąmokslą Bendruomenės naudai, nes, kaip žinia, VLIKas ir ALTA susidaro iš partijų ar sambūrių. VLIKo žydėjimo laikais, norint jį įtraukti kokį kompetetingą asmenį, reikėdavo sukurti net dvi partijas. Vieną, kad jos vardu tas asmuo galėtų į VLIKą, antrą, kad nesusiardyty nusistovėjusi srovinė lygsvarą. Dabar, žinoma, laikai kiek pasikeitė. Kanauninkas rašo į NAUJIENAS, liberalas į DRAUGĄ, bet tai dar išimtys, o ne taisyklė.

Negaliu sutikti su M. Dr. teigimu, kad 'išeivijos kultūriniai bei politiniai darbai atlikti... nereikia partinio pasiskirstymo.' Paimkim tik pavyzdžiui birželio mėn. AKIRACIUS. Ten ne paskiras autorius, bet visa redakcija sutartinai teigia, kad bendrinės literatūros premijos neteisingai skirstamos. Girdi, 'tiek skirstytojai, tiek premijos gavėjai priklauso tai pačiai vieni kitais susižavėjusių grupių' — kitaip sakant partijai, srovei ar grupei. Iš duotų pavyzdžių aišku, kad liberaliau nusiteikę autoriai, nepaisant jų pranašumo, visados pralaimės anai 'savim susižavėjusiai grupei! Tas faktas prieštarauja ir kitam M. Dr. pareiškimui, kad dabartinės idėjinės srovės neatitinka tradicinės mūsų partijų diferenciacijos. Paminėtos pavardės kalba už tai, kad niekas nepasikeitė nuo VARPO ir TĖVYNĖS SARGO laikų. Panašus pasiskirstymas buvo ir ankstyvesnėje išeivijoje. Už tat partijos ar, jas kukliau pavadinus, sambūriai ir toliau reikalingi. Be jų išsiversti gali tik totalinė santvarka. Nikita Chruščiovas, kuris mėgo panašius palyginimus, kaip tie mūsų du autoriai, 1957 m., paklaustas apie kompartijos monopolį, atšovė:

"Likvidavę klases mes turime monolitinę bendruomenę. Jei taip, kam mums reikalinga kita partija? TAI BŪTŲ LYGU SAVANORIŠKAM BLUSOS ĮSILEIDIMUI Į SAVO MARŠKINIUS!"

Ačiū Dievui mes dar negyvename monolitinėje bendruomenėje.

vm

jam Pasauliui. Autorius nežinaš nė vieno atsitikimo, kad būtų sėkmingai užverbuotas koks įtakingesnis Amerikos žurnalistas. Apilai imant, naudingi yra tik tokie agentai ar šnipai, apie kuriuos niekas nežino ir niekas neįtaria, žurnalistai netinka tai kategorijai. Be to, sovietai varo priešamerikonišką propagandą, kuri daugiau tinka Trečiajame Pasaulyje ar Europoje. Prielaida, kad ir Amerikos spauda, padeda sovietų disinformacijai, pasitarnauja Maskvai, kuriai patinka, kad jos KGB yra laikoma visgaale.

Didžiausia dėmesį KGB Amerikoje skiria techniskam špionažui. Į tą darbą yra įkinkyti 80% KGB agentų Amerikoje. Sovietų misijoje Jungtinėse Tautose New Yorke dirba apie 250 agentų, jų yra kitose sovietų organizacijose ar žinybose, pvz. itin daug konsulate San Francisco. Ten jų dauguma yra technikos ar kitų mokslų šakų specialistai.

Sovietų specialistai renka medžiagą, kur ją tik užtinka: žurnaluose, pramonės parodose, mokslininkų mitinguose, bet jų pagrindinis uždavinys yra, jei tik galima, sudaryti asmenišką kontaktą, ir užverbuoti. Pa-

prastai siūlomi pinigai už patarnavimus ir paslaptis, bet kartais panaudojamas ir kitos priemonės spaudimuo, ypač, jei verbuojami yra kilę ar turi kokius ryšius su Sovietija. Šioje srityje jiems talkininkauja Lenkijos ir Čekoslovakijos diplomatinės įstaigos. Būna atsitikimų, kad sovietai siūlo ir duoda stipendijas.

Visam tam darbui vadovauja KGB mokslo ir techniko direktoriatas Maskvoje. Pramoninis špionažas liks ir toliau svarbus KGB tikslas iki jie pasivys Vakarais.

MACHINE SHOP
JOB PLANNER/TOOL
DESIGNER
NC LATHE PROGRAMMER
GENERAL MACHINIST
TEXAS machine shop has these positions open. NC Lathe Programmer should have M.D.S.I. Compact II training. Planner/Designer should be able to do job planning and have some exp. with tooling and fixture design for medium sized precision parts. General machinist should have in excess of 5 yrs. exp. Excellent working conditions and benefits. 49 hr., 5 day week. Call or send resume to:
IMPERIAL TOOLING
& MFG. INC.
3610 McCART
FT. WORTH, TX. 76110
817-921-2020 (30-34)

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES
AND
LPN'S
FOR 7-3 AND 11-7 SHIFT
7 1/2 hours per day. Meals furnished.
Bonus & Health Insurance.
ST. JUDE MANOR NURSING
HOME INC.
2802 PARENTAL HOME RD.
JACKSONVILLE, FLA.
904-721-0088 or 904-721-3222 (30-33)

AMBER TRAVEL SERVICE

**GREITAS IR ASMENIŠKAS
PATARNAVIMAS**

Tvarkome keliones (pavieniems asmenims ir grupėms) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučeliūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Suomių-Sovietų karas...

(Atkelta iš 1 psl.)

Atėjo 1939 metai. Stalinas pradėjo nekantrauti. Birželio mėn. jis pareikalavo konkreta plano. Po trijų savaičių Mareckovas jį pristatė, kurį Stalinas ir politbiuras patvirtino. Suomiją nugalėti buvo numatyta per 14 dienų. (Tuo abejojo tik generalinio štabo viršininkas šapošnikovas).

Dar prieš prasidedant karo veiksmams, Stalinui pasisiekė gauti tai, kam jis ruošėsi kariauti. Hitleris prieš puldamas Lenkiją Stalinui pasiūlė atiduoti jo įtakai likusią Rytų Europą. To vadinami Ribbentropo-Molotovo pakto pasėkoje sovietai įvedė savo kariuomenę į Baltijos valstybes, o spalio 9 jie tuo pačiu reikalu pasiūkė Suomijos delegaciją. Suomiai derėjosi ilgiau už mus — tris savaitės ir nenusileido.

1939 m. lapkričio mėn. 26 d., 15:45 val. artilerijos šūviai užmušė 4 sovietus. Sovietai apkaltino suomius, kurie pasiūlė įvykį bendrai ištirti. Sovietai nesutiko.

Po trijų dienų, lapkričio 30 d., 8:30 ryto 19-ka Raudonosios armijos divizijų peržengė Suomijos sieną. Pulta buvo keturiom kryptim:

1. Pačioje šiaurėje 14-ta armija turėjo užimti Petsamo uostą ir pasukti į Pietus;
2. 9-ta armija turėjo pulsti siauriausioje Suomijos vietoje ir perkirsti ją į dvi dalis;
3. 8-ta armija turėjo pulsti į šiaurę nuo Ladogos ežero ir jį apeiti, ir
4. 7-toji armija turėjo eiti Suomijos įlankos pakraščiu į Helsinkį.

180,000 karių parėmė 1,900 patrankų ir 500 tankų. Suomiai puolimo tikėjosi, bet ne tokiomis jėgomis. Pirmomis karo dienomis juos buvo apėmusi net panika. Gruodžio 7 d. sovietai pasiekė Mannerheimo liniją. Čia Suomijos kariuomenės vadas maršalas Carl Gustav Emil von Mannerheim'as, buvęs caro armijos generolas, suorganizavo pasipriešinimą. Laimėti su savo 9 divizijom, 60 pasenusių tankų ir 150 lėktuvų jis negalėjo tikėtis. Jis galėjo tik laikytis iki ateitų pagalba iš užsienio ar sovietai sutiktų su kokių kompromisu. Negalėdami prasilausti per Mannerheimo linijos sustiprinimus, sovietai prieš juos pasiuntė dar vieną armiją — 13-tą. Jos vadas gruodžio 15 d. pradėjo ofensyvą, tačiau prasilausti negalėjo.

Užėjusi smarki žiema, kuriai sovietų armija buvo visai nepasiruošusi, leido suomiams atsikvėpti. Į

Suomių-Sovietų Žiemos karas 1939-40 metais. Strėlėmis pažymėtos sovietų armijų puolimo kryptys. Linijom išbraižyta teritoriją po karą atitekusi sovietams.

šiaurę nuo Ladogos ežero sovietai galėjo judėti tik pagal kelius, kuriais išsitedavo jų kolonos. Naktimis juos puldavo iš kažkur atsiradę suomių pašliužininkai. Jiems pasisėkdavo kolonas suskaldyti į kelias dalis, jas apsupti ir sunaikinti. Taip per kelias dienas buvo sunaikinta visa 9-tos armijos 139 pėstininkų divizija. Panašus likimas ištiko ir 75-tą ir 163-čią pėstininkų divizijas. Ir pagalbon pasiūtą 44 diviziją iš Maskvos karo apygardos. Tokį menką savo kariuomenės pasirodymą Stalinas aiškino išdavimu. Daug karininkų buvo nubausta, daug kareivių perkelta į bausmės batalijonus. 1940 metų sausio 7 d. Vorosilovas buvo pavarytas iš vyr. kariuomenės vado vietos. Naujai sudaryto šiaurės Vakarų fronto vadu buvo paskirtas Timošenko. Tas, sutraukęs naujas pajėgas, ir palaukęs iki ledo ežeruose pasiekė reikiamo sturmo tankams ir sunkvežimiams išlaikyti, vasario 11 pradėjo Mannerheimo linijos puolimą. Į ją pirmą dieną buvo paleista 300,000 artilerijos sviedinių, kuriuos sekė tankai su ugnia-svaizdžiais. Atrodė, kad Suomijai atėjo paskutinės dienos. Sovietų vada manė už dienos ar dvejų galėsia pasiekti Helsinkį. Stalinas tačiau žygį sustabdė ir priėmė suomių paliaubų pasiūlymą. Kodėl?

Gosztony aiškina tai sovietų žvalgybos žiniomis, kad britai ir prancūzai ruošėsi pasiūsti savo kariuomenę Suomijai padėti. Susidūrimas su britais ir prancūzais sunaikintų Stalino svajonę, kad tie jam padės Hitleriui užpuolus Sovietiją. Už tat suomiams jis piktavo palyginti švelnią taikos sutartį, leidusią suomiams vėl pabandyti karo laimę Hitleriui pradėjus karą prieš sovietus. Suomiai šį kartą kovojo be entuziaz-

Nuo piramidžių iki Akropolio

(4)

Po pusryčių vykome autobusu pajūrio keliu į netolimą Jaffą. Jaffa, arba graikų vadinama Joppe, yra senas kanaanitinis miestas ir uostas. Šį pavadinimą gavęs pagal Nojaus sūnų Japhetą. Sekant graikų mitologiją Perseus šioje vietoje išgelbėjo Andromedą iš jūros pabaisos nasrų. O iš šventojo rašto žinome, kad pranašas Jonas, plaukdamas į Tarsų, audros metu iš laivo išmestas ir prarytas didelės žuvies, kuri jį vėliau prie Joppes krantų išspiovė. Taigi daug įvairių mitologinių pasakojimų su pa šį seną Viduržemio jūros uostą. Prieš Kristaus gimimą šis uostas užėmė labai svarbią vietą prekiaujant su Kartagina, Libija ir kitais Afrikos kraštais. Iš Libano į Jaffą laisvais buvo gabenami dekre medžiai, kuriuos vežė toliau į Jeruzalę Saliamono šventyklos statybai. Prekyba šiame mieste anais laikais buvo beveik išimtinai graikų rankose, nors daugumą gyventojų sudarė žydai. Dabar Jafoje gyvena daugiausia arabai. Tačiau geresnius pajūrio kvartalus užėmė žydai. Šiuose kvartaluose įsikūrę menininkai, čia yra jų darbo studijos ir galerijos. Visas šis rajonas dvelkia Viduržemio jūros romantika ir supamas tikrai meniška aplinka.

Šalia Jaffos tik 1909 metais pradėjo kurtis naujas miestas Tel Aviv. Tada čia atvykusios didelės grupės žydų emigrantų iš rytų ir vakarų Europos, neradamos pakankamai vietos Jafoje, pradėjo statyti naują miestą. Šiandien Tel Aviv yra didžiausias krašto miestas, kuriame telkiasi visas kultūrinis ir ekonominis Izraelio gyvenimas.

Su Tel Aviv labai trumpai susipažinę vykom Viduržemio jūros pakraščiu per Herzelę, Nataniją, Cezarę, Haifą ir Acre į Galilėjos miestą Tiberias.

mo. 1941 m. rugpiūčio mėn. Hitleris prašė Mannerheimo pulti Leningrado link, bet tas atsisakė. 1944 m. sovietai jau buvo pakankamai pajėgūs pulti Suomiją. Generolo Govorovo dalys užėmė Viiporį (Vyborgą), bet sustojo prie 1940 m. sienos. Suomiai iš karto nesutiko su Stalino pasiūlytom paliaubom, nes Ribbentropas jiems pažadėjo pagalbos. Vėliau tačiau — rugsėjo mėn. vokiečiam iš Rusijos traukiantis, suomiai priėmė paliaubų sąlygas ir net pasipriešino vokiečių bandymui iškelti savo dalinius Suomijos įlankos salose.

Šia pajūrio aukštuma, kuri tęsiasi visu Viduržemio jūros pakraščiu iki pat Libano, eina pats svarbiausias pasaulio kelias Via Maris. Tai kelias kuris jungia du kontinentus: Aziją ir Afriką. Antikiniais laikais jis jungė du pasaulio varžovus Egiptą ir Mezopotamiją. Taikos metu Via Maris tarnavo plačiai šių kraštų prekybai, o karo metu kruviniams mūšiams. Šiandien Via Maria įjungtas į platų ir tobulą Izraelio kelių tinklą ir taip pat svarbus strateginis kelias.

Važiuojant pajūriu matosi, kaip ši pajūrio aukštuma paversta derlinga žeme, kur auginami citrininiai vaisiai, bananai ir įvairios daržovės. Vietininteli šios aukštumos nekultivuojama žemės plotą sudaro Karmelio kalnai, kurie tęsiasi iki Haifos ir yra apie 90 km. ilgio. Čia daugelis istorinių vietovių, kurios sezono metu sutraukia turistus iš viso pasaulio.

Sustojome Natanijoj. Tai kurortinis miestas įkurtas tik 1929 m., tačiau šiandien virtęs pasaulio deimantų centru. Per šio centro įmones pereina 75% viso pasaulio deimantų. Čia įsikūrę iš Pietų Afrikos atvykę žydai — deimantų šlifautojai, išvystė didžiausią šios rūšies industriją. Apžiūrėję įmonę ir brangenybių pardavimo salę susigundėme šį tą nusipirkti.

Toliau vykome į Cezarę. Miestas prie Viduržemio jūros, senovėje buvęs finikiečių prekybos centras. Herodas čia 25 m. pr. Kr. įrengė uostą, labai išplėtė miestą ir pavadino jį Cezario vardu. Po Herodo mirties Cezarėja tapo Romos gubernatoriaus rezidencija. Čia rezidavo ir Pontius Pilotas, kuris iš šios vietos vyko į Jeruzalę teisti Kristaus. Bizantijos laikais Cezarėja taip pat buvo administracinis centras ir mieste gyveno apie 200,000 gyventojų. Vėliau pateko į arabų rankas.

Henrikas Stasas

Sustoję gražiame pajūrio ruože apžiūrėjome romėnų statybą akvaduktą, kuriuo iš Karmelio kalnų šaltinių, natūralia gravitacija, buvo pompuojamas vanduo į miestą. Čia atkasti ir antikinio teatro griuvėsiai, kuriame Cezarėjos gyventojai kadaise stebėdavo žiaurius ir kruvinius vaidinimus.

Moderniu greitkelio, Karmelitų kalnų papėde autobusus riedėjo toliau link Haifos. Visas šis pajūrio ruožas derlingas ir intensyviai kultivuojamas. Laukai ir pievos pasipuošę įvairiaspalvėm gėlėm. Privažiavome pievą, kuri, lyg auksinė jūra, bangavo. Tai buvo iki horizonto besitęsias laukas vieny auksinės spalvos ramunių. Kitur, kaip dailininko paletėje, įvairių spalvų lopai dengė žalius tolius. Taip akiai malonūs vaizdai tęsėsi pagal visą Karmelio kalnyną. Šio kalnyno aukščiausia vieta prie Haifos, antikiniais laikais, sudarė natūralią kliūtį Via Maris keliui. Šiandien čia išvestas modernus greitkelis, kuris kalną aplenkia iš jūros pusės. Karmelio kalnas garsus savo grožiu, vėšlia augmenija ir šaltiniais. Šiuo kalnu ypač pranašai žavėjosi, Saliamonas jį lygino net su nuotakos galva.

(Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
For an 80 bed General Hospital
MEDICAL LABORATORY
TECHNOLOGISTS
ASCP — MLT
also
REGISTERED NURSES.
Salary commensurate with experience
and ability. Liberal personnel policies
and fringe benefits.
Apply call or write to: Administrator
MEMORIAL HOSPITAL
224 E. 2nd
Dumas, Texas 79029
806-935-7171 (27-34)

IMMEDIATE OPENING FOR
REGISTERED X-RAY TECHNICIAN
in a modern well equipped acute
care 100 bed J. Cah approved hos-
pital. Work and live in small con-
genial community & hospital. Salary
commensurate with experience and
ability liberal personnel policies. Ap-
ply call or write to: Personnel WIL-
BARGER GENERAL HOSPITAL, 920
Hillcrest Dr., Vernon, Texas 76364,
817-552-9351. E.O.E. (30-39)

A new manufacturing facility engaged in heavy metal
machining & fabricating has ground floor opportunities for:
MAINTENANCE MECHANICS
with experience on
BORING MILLS, DRILL PRESSES, OVERHEAD CRANES,
NC MACHINES & OTHER FACETS OF INDUSTRIAL
MAINTENANCE. Some electrical experience.

MAINTENANCE HELPER

Some mechanical experience.

Excellent working climate, pay and group insurance benefits.
If you would like immediate employment in a modern new
facility, qualified persons apply at

1314 W. BELT NORTH, HOUSTON, TX.
OR CALL 713-467-7248 FOR APPT.

(27-38)

Po visą Ameriką

Keliauja lietuviškas muziejus

Viešam lankymui atidarytų lietuviškų muziejų Amerikoje labai maža — vos du ar trys. Dar mažiau tokių, pasakytume, "keliaujančių muziejų", kaip Baltic Associates bendrovės Bostone. Kuriuo būdu tai keliaujantis muziejus? Ogi tuo, kad kur tik rengiama kokia didesnė tautybų mugė ar ir grynai lietuviškas parodinis festivalis (kaip antai liepos 11 d. Chicagos 69-toje gatvėje), ten ryžtamasi prisistatyti su iš anksto paruošta, vietoje sumontuojama lietuviško stiliaus "bakūžė" ir didžiuliu, 15 pėdų aukščio kryžiumi.

O toje bakūžėje, tame lietuviškame namelyje ant stalų prikrauta visokių lietuvių tautodailės eksponatų: medinių kryžių bei koplytelių, dievukų, gintaro, tautinių lėlių, juostų, velnio galvos pypkių, lazdu ir dar ko. Sienos apkabinėtos audiniais, lietuviška trispalva, sienine Vytimi, lietuviškais vaizdais. Tai vis mūsų tautinio meno meistrų darbai, šimtamečių mūsų liaudiškų tradicijų žiedai. O greta šitų muziejinės vertės parodinių eksponatų, atsiranda ir lietuviškais motyvais išmargintų reikmenų pardavimui: lipdžių, ženklių, vėliavų, marškinėlių, sagčių, neminint knygų, plokštelių, plakatų, sveikinimo kortelių ir kt.

Visą šią "keliaujančią bakūžę" suprojektavo, realizavo ir eksponatas pripildė Baltic Associates darbuojai Bostone. Atskirose vietovėse jiems talkina gausybė pasišventusių tautiečių, jaunesnių ir vyresnių.

Štai, JAV-ių Nepriklausomybės šventės proga St. Louis (Missouri) mieste vi-

są savaitgalį vyko didžiulis festivalis, pritraukęs milijoną su viršum lankytojų. Tarpe daugybės paviljonų, išsidraikiusių palei Mississippi upę didingos miesto arkos papėdėje, stovėjo ir mūsų "bakūžė" su į aukštį besistiebiančiu kryžiumi. Čia tris dienas iš eilės minios praeivių grožėjosi lietuviškais eksponatais bei reikmenimis; daugelis lankytojų pasisakė esą lietuvių kilmės (kartais tik iš vienos kurios pusės) ar susituokę su lietuvių kilmės asmeniu; daugelis jų iš viso niekada tokio lietuviško paviljono gyvenime nebuvo matę ir net neįsivaizdavę, kad lietuvių tautodailės esama tokios spalvingos, dailios ir turtingos. Šiems ir visiems kitiems žiūrovams į gausybę klausimų apie Lietuvą ir lietuvius atsakinėjo parodos dežiuotojai, Baltic Associates vadovai Gintaras Karosas ir Mykolas Drunga, jų draugai — talkininkai iš Chicagos bei Clevelando, o ypač vietinių lietuvių komiteto nariai.

Paviljoną sustatant, prie jo budint ir jį nuimant, o

"Keliaujančioji bakūžė" Chicagos 69-tosios gatvės festivalyje. Bakūžę suprojektavo Baltic Associates b-vės narys arch. Rymas Manomaitis.

"Suk, suk ratelį, suk į vieną pusę..." Vaizdas iš Lietuvių dienos Chicagos 69-toje gatvėje. Fone matome Baltic Associates paviljono lietuviškąjį namelį.

Lietuviškoji "bakūžė" St. Louis miesto krantinėje. Kairėje už kryžiaus stovi Bronius Tiškus. Visos nuotraukos L. Meilaus

taip pat svečių iš toliau globa ypatingai rūpinosi Br. ir A. Tiškai. Lygia greta pažymėtina ir Zigmo Grybino bei jo sūnų Jono ir Lino, V. ir A. Gavelių, Vl. Tervydžio, A. Gumbelevičienės, dr. P. ir J. Švarečių bei jų dukrelių Audronės ir Mildos talka. Tai daugiausia East St. Louis apylinkės lietuvių elitai, Lietuvių Bendruomenės ir A. L. Tautinės S-gos darbuotojai. Festivalyje pasirodė ir I. Adomavičiūtės-Gintautienės vadovaujamos tautinės šokėjos, atrinktos iš jos veda-

mos Community Civic Ballet studijos.

Iš St. Louis lietuviškoji "bakūžė" keliavo į Čikagą ir pataikė tiesiai ant 69-tos gatvės, kur, kaip minėjome, liepos 11 d. Chicagos demokratų partijos skyrius kartu su lietuvių komitetu surengė Lietuvių dieną. Praeiviai sako, kad iš visų 40 su viršum paviljonų ir stalų Baltic Associates bendrovės namelis buvęs pats puošniausias ir eksponatais įvairiausias. Čia visą dieną darbavosi G. Liubinskaitė, M. Overlingaitė, S. Stirbytė, J. ir K. Drungai, J. Inovskis ir A. Švabas.

Po Chicagos dalis šito muziejaus nukeliavo į Detroitą, kur dalyvavo Pavergtųjų tautų festivalyje Renaissance centre, o kita dalis keliaus į Lakewood Park, Pensilvanijoje, kur rugpiūčio 15-16 d. d. vyksta kasmetinė Lietuvių diena, sutraukianti net dešimtis tūkstančių senųjų Amerikos lietuvių ir jų palikuonių. Pažymėtina, kad praėjusių metų bėgyje Baltic Associates keliaujantis muziejus visas arba dalimis jau yra viešėjęs Brocktone, Buffale, Milwaukee, New Yorke, Philadelphiaje, Toronte ir Worcesteryje, o ateity žada aplankyti ir Floridą bei vakarines lietuvių kolonijas Missouri, Nebraska, Arkansas ir ypač Kalifornijos valstijose.

Baltic Associates bendrovės darbuotojai ne tik patys tiesiogiai lankosi tarptautinėse ir lietuviškos mugėse, bet eksponatais ir reikmenimis aprūpina ir kitas lietuvių ir nelietuvių organizacijas. Ir kiekviena tokia proga yra veltui dalinama angliškai parašyta sąlanka apie Lietuvą su iliustracijomis ir pagrindine informacija apie Lietuvos istoriją, dabartinę padėtį, jos kultūrą ir išeivijos gyvenimą. Tai pati masiškiausia informavimo apie Lietuvą priemonė, kurią

bet kas iki šiol dar yra išvystęs.

Visais keliaujančios parodos ir kitais rekialais kviečiama kreiptis šiuo adresu: Baltic Associates, P. O. Box 8248, Boston, Ma. 02114. Telef. 617-269-4455. Bendrovės platinami reikmenys bei teikiami patarnavimai sužymėti ir jos saplovatame, 72 psl. kataloge, kuris gaunamas už 2 dol. tuo pačiu adresu.

Pažymėtina, kad bendrovės nariai nieiško sau jokio pelno, o visas pajamas, kiek jų yra, permeta į naujų lietuviškų užmojų finansavimą, taip kaip ir daugelis jos ligšiol pagamintų reikmenų — pvz., lituanistine informacija gausus katalogas, sudedamasis Lietuvos žemėlapis su paaiškinamąja knygele lietuvių ir anglų kalbomis, spalvinimo knygos vaikams. lietuviškas plakatas su atskiru paaiškinamuoju tekstu dviem kalbom ir kita — yra mūsų beveik precedento neturintys leidiniai. B. A.

NAUJOS KNYGOS

Kazimieras Vilkonis

RŪPINTOJELIO PAUNKSNEJ

• Kazimieras Vilkonis. RŪPINTOJELIO PAUNKSMĖJE. Tremtinio atsiminimai. 78 psl. Kaina nepažymėta. Spaudė Nidos spaustuvė Londone. Knygą galima įsigyti kreipiantis į autorį: K. Vilkonis, 37 Rustlings Rd., Sheffield, Yorks. England.

Spaudos konferencija Vilniuje...

(Atkelta iš 1 psl.)

pasaulio valstybes. Bet nepėjus net galutinai įteisinti Komiteto, buvo suimtas vienas iš jo organizatorių, Viktoras Petkus. Komiteto veikla pasibaigė, o pasaulis vėl neišgirdo tiesos apie Pabaltijį.

Šis mūsų susitikimas tebūna prieš pustrėčių metų Rygoje pradėto pokalbio tąsa. Dėl laiko stokos nesimame detalčiai nagrinėti Lietuvos padėties. Atkreipsime dėmesį tik į tai, kas, mūsų nuomone, aktualiausia.

Šiandien trijų Baltijos respublikų egzistavimui iškilo reali grėsmė. Tačiau tragiškam šių tautų likimui Vakarų pasaulis tebėra visiškai abejingas. Užsienio komunikacijos priemonės Pabaltijo padėtį nušviečia, mandagiai šnekant, labai paviršutiniškai. Čia apsilankę užsienio korespondentai išsiveža vietinių kolaborantų įsipirštą mintį, kad komunistai agrarinę atsilikusią Lietuvą pavertę išsivysčiusia industrine šalimi. Nesuprasdami, o gal ir patikaudami Kremlui, korespondentai nutyli čia vykstantį tautinį pasipriešinimą.

Mūsų kova visų pirma yra kova už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Ir žmoaus teisių judėjimas čia turi grynai tautinį atspalvį. Deja, Vakarai nenori to suprasti. O juk Kremlius šį judėjimą žiauriausiai slopina, matydamas jame didelį pavojų. Nepilnų metų bėgyje aukščiausiomis kalėjimo bausmėmis (po 15 metų) buvo nuteisti trys Lietuvos kovotojai: Henrikas Jaskūnas, Balys Gajauskas ir Viktoras Petkus. Jaskūnas tarybiniuose lageriuose jau atkalėjo 10 metų, Petkus — 14, Gajauskas — 25. Atkreipkite dėmesį, kad visų trijų ginklas tebuvo žodis.

Šiandien mes susirinkome Romo Ragaišio bute. Prieš mėnesį jį suėmė. Už ką? Už tai, kad atsisakė duoti parodymus V. Petkaus byloje, kad rėmė pasipriešinimo judėjimą. Tik už tai jis šiaandien kalėjime. Prieš savaitę mirė Ragaišio tėvas. Buvo kreiptasi į visas instancijas (net Brežnevui siuntė telegramą), tačiau Ragaišiui neleido atsisveikinti su tėvu.

O Vakarai tyli! Tyli dėl elementariausių žmogaus teisių pažeidinėjimo Lietuvoje. Jeigu saugumas šitaip būtų pasielgęs su rusų disidentu, visas pasaulis sužinotų. Bet juk Romas Ragaišis — lietuvis...

Vakarų šalys nenori gauti santykių su Maskva dėl mūsų mažos tautos."

Čia "Frans pres" korespondentė pertraukė kalbė-

toją pastaba, kad Prancūzija, pavyzdžiui, nepripažįsta Pabaltijo inkorporacijos į TSRS.

Kalbėtojas atsakė: "Faktiškai mums tai nieko neduoda. Prisimename, kaip Viši kolaborantai pasielgė su Lietuvos pasiuntinybe. Mes nekaltiname prancūzų tautos. Tačiau mus užgauna Prancūzijos vyriausybės elgesys Lietuvos atžvilgiu, tos Lietuvos, kurią ji buvo pripažinusi de jure, su kurios atstovais kartu sėdėjo Tautų Sąjungos posėdžiuose.

Mes neprašome materialinės pagalbos, bet agresoriaus pasmerkimas būtinas, jei gerbiama visuotinė laisvė. Vakarai drąsiai smerkia Namibijos okupaciją ir SNO tribūnose remia jos kovą už nepriklausomybę. Tuo tarpu trys Pabaltijo respublikos tarsi neegzistuoja ir neturėtų teisės egzistuoti. Pasirodo, didžiausia mūsų nelaimė, jog nesame negrai... Jei Lietuva būtų Afrikoje, Vakarai politiniais sumetimais gintų ją. Kodėl SNO nekeliamas Pabaltijo respublikų klausimas? Turbūt tai sukeltų Kremliaus reakciją ir, Vakarų akimis, pakenktų dantėi. Bet Vakarai, atrodo, nesupranta ir jiems patiems gresiančio pavojaus. Laisvė juk nedaloma. Jei nekovoja, ar bent nepadedama kitiems už laisvę kovoti, tuo tik stiprinamas ir įkvepiamas agresorius, tuo didinamas pavojus kitoms valstybėms — būsimoms aukoms.

Šiomet sueina 40 metų nuo Molotovo-Ribentropo pakto, nulėmusio Lenkijos ir Pabaltijos likimą. Užsienio radijo laidos apie tai nekalba. Gal todėl, kad Vakarai jaučia savo kaltę, nė piršto nepajudinę Molotovo-Ribentropo pakto padariniams likviduoti."

Čia įsiterpė kitas kalbėtojas: Užsienio korespondentų paklaustas, jis atsakė iškalbėjęs tarybiniuose lageriuose 24 metus. Jis tęsė: "Aš mačiau partizanus, kurie mirė keikdami Vakarus už abejingumą mūsų tautos kančioms. Mūsų tikėjimas išblėso kalėjimuose ir lageriuose. Ir dabar mes juos

niekiname. Neužmirškime, kad mūsų rankas surakindavo angliškais antrankiais, kad lageriai buvo aptverti amerietiška spygliuota viela... Mes kovojame už laisvę. Rusų disidentų kovos tikslas — žmogaus teisės. Mes ties tuo nesustosime. Negalima išlaisvinti žmogų, o tautas palikti vergijoje. Rusiškasis imperializmas nesuderinamas su demokratija. Kai kuriems rusų disidentams atrodo, jog imperijoje užtektų įgyvendinti žmogaus teises, ir nebūtų reikalo pavergtoms tautoms kurti savo valstybes. O mes nenorime laisvanoriškos vergijos. Ir tol mūsų tikslai nesutaps, kol rusų disidentai nepasisakys už visišką kolonijų laisvę. Dabar tautų apsisprendimo teisę pripažįsta tik atskiri asmenys, bet tai nekeičia bendros disidentų krypties. Su rusais mums nepakeičiui".

Kažkas pertraukė kalbėtoją: "Tu ne visiškai teisingas. Mes dėkingi rusų disidentams, nes jų didvyriškos kovos dėka šiandien lengviau kvėpuojame. Todėl priivalome su jais bendrauti, keistis informacija, idėjomis".

"Los Andželes tams" koresp. p. Fišeris paklausė apie Lietuvos pagrindžio spaudą.

Trečias kalbėtojas pradėjo: "Jum turbūt plačiau žinoma tik "LKB kronika". Bet mes turime ir visą eilę kitų leidinių. Praėjusių metų rudenį pasirodė naujas pagrindinis laikraštis "Perspektyvos", kurio išėjo 7 numeriai. Tai gana aukšto lygio leidinys, sprendžiantis opias dabarties problemas, spausdinantis įvairių kryptų straipsnius. Todėl jis atkreipė daugelio dėmesį ir telkia vilčių.

Prieš 25 metus Lietuvoje nutilo paskutiniai partizanų šūviai. Net pusiauoficialiais duomenimis, daugiau 100 tūkst. lietuvių su ginklu priešinosi primestam režimui. Šiandien lietuvių tautos pasipriešinimas įgaavo naujas formas. Apie jo mastą byloja ne vien gausi pagrindžio spauda. 1972 m. Lietuvos katalikų protestą

dėl tikėjimo persekiojimo pasirašė net 17 tūkst. žmonių. Praėjusių metų rugpjūčio mėnesį buvo paruoštas protestas dėl V. Petkaus nuteisimo. Spėjo pasirašyti tik 150 žmonių, nes KGB kratos metu jį konfiskavo.

Laisvės troškimas ir vil-tis gyvi visoje lietuvių tautoje. Todėl netikslu mūsų judėjimą vadinti "disidentiniu". Skirtingai nuo Maskvos disidentų, kurių rusų masės nepalaiko, Lietuvoje pasyviosios daugumos simpatijos yra tų pusėje, kurie kovoja su rusiškojo imperializmo siekiais. Kolaborantų lietuvių tarpe yra tik saujelė".

"Roiterio" agent, korespondentė p. Čemberlen pertraukė kalbėtoją: "O kokią įtaką jūsų kovai turi religija?"

Kalbėtojas atsakė: "Religija šioje kovoje nevaicina lemiamo vaidmens. Ji yra tik stabilizuojantis veiksnys".

Korespondentė vėl paklausė: "Kaip tai supras-ti?"

Kalbėtojas vėl paaiškino: "Lietuvos okupaciją palyginsiu su audra. Tuomet Bažnyčia bus tarsi tos pajūrio uolos, kurios sulaiko ar susilpnina bangų griau-namąją jėgą. Religija, be abejo, gina mūsų tautą ir didina jos atsparumą, tačiau pulti ji nesugeba, nevaicina ofensyvinio vaidmens. O tam, kad nugalėti ar bent apsiginti, reikalinga aktyvi puolamoji jėga".

P. Čemberlen paklausė: "Jūs nesutariate su katalikiškojo pasipriešinimo aktyvistais?"

Kalbėtojas atsakė: "Didelių prieštaravimų nėra. Katalikiškoji opozicija mano, jog tik religija gali išgelbėti mūsų tautą nuo sunykimo. Todėl visas jos dėmesys sutelktas ties religine laisve. Mūsų supratimu, svarbiausios Lietuvos problemos yra tautinio pobūdžio. Ir net pilnos religinės laisvės sutelkimas dar toli gražu tų problemų neišspręstų".

Korespondentė pasidomėjo: "Kaip jūs žiūrite į lenkų kardinolo išrinkimą popiežiumi?"

Susirinkusieji vienu balsu pripažino, jog tai esąs didelės reikšmės įvykis.

Kažkas pasakė: "Gaila, mūsų tarpe nėra dvasininkijos atstovų. Bet štai sėdi du jaunuoliai, kurie galbūt ateityje ir taps kunigais".

Korespondentė kreipėsi į jaunuolius. Vienas iš jų kalbėjo: "Daug vilčių teikia naujasis popiežius. Mes siekiame, kad Bažnyčia gintų žmogaus ir tautų teises, todėl reikšmingi mums yra jo žodžiai, kad nebus daugiau "tylinčios Bažnyčios". Ligšioliniams italų tautybės popiežiams tolimi buvo Lietuvos lūkesčiai ir viltys. Jonas Paulius II, puikiai pažindamas komunistinį režimą, neis į kompromisus su Bažnyčios priešais. Su pasitikėjimu žiūrime į popiežių ir tikime; jis ryžtingai pasmerks bet koki persekiojimą".

Korespondentą paklausė: "Jūs žadate tapti kunigais?"

Kalbėtojas atsakė: "Į vieningą Lietuvą Kauno Kunigų Seminariją sunku įstoti. Mat, valdžios organai tiesiogiai kišasi į Seminarijos reikalus. Kasmet didžioji dalis kandidatų atmetama. Nepriimami tie, kuriuose išvelgiama potencialūs tarybinės administracijos priešai. Saugumas net neslepia savo norų, kad visi, baigusieji Seminariją, būtų lojalūs okupacinei valdžiai. Be to, kiekvienas kandidatas kviečiamas į saugumą, jam siūloma bendradarbiauti — teikti informaciją, šnipinėti. Tokiu būdu, Seminarijos veikla paralyžuojama.

(Bus daugiau)

TAILOR/FITTER

Opportunity available in retail specialty store for experienced full time TAILOR/FITTER must be flexible with hours. Excellent health insurance, benefits, 30% discount, liberal vacation and holidays pay.

APPLY IN PERSON:

SACKS FIFTH AVENUE

26100 Cedar Road

Beachwood, Ohio 44122

PERSONNEL OFFICE

10 am-9 pm Monday thru Friday

10 am-6 pm Saturday

An Equal Opportunity Employer

JOB SHOP FOREMAN

Aggressive with job shop experience. Must be familiar with all phases of heavy plate and structural fabrication.

A-1 WELDING & FABRICATING INC.

E. 32ND & OMAHA AVE.

LORAIN, OHIO 44055

(29-35)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

METAI VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Pirmasis iš Australijos, adelaidiškis Andrius Binkevičius, metus laiko praleido ir mokėsi Vasario 16-sios gimnazijoje. Grįžęs atgal į Adelaidę, jis plačiau papasakojo apie savo buvimą šioje gimnazijoje. Atrodo, kad metai laiko, praleisti čia, jam buvo labai naudingi ir jis yra labai patenkintas. Jo pasakojimu, jie dirbdavo daug, nes namų darbų būdavo daug, kai nemokantiems vokiečių kalbos dar būdavo ekstra trys dienos pamokų. Nors ir ne visi lietuviai mokėjo lietuviškai, tačiau bendra kalba buvo lietuvių. Jo kambario draugas buvo tik prieš kelis mėnesius repatrijavęs į Vokietiją ir kalbėjo tik lietuviškai. Iš jo jis tiek daug išmoko ir su juo taip artimai susidraugavo, kad buvo labai sunku ir skirtis. Visi gimnazijos mokiniai yra tartum viena didelė šeima, nesijaučia jokio skirtumo tarp 15 ar 18 metų jaunuolių, ko nėra Australijos gimnazijose. Pradžioje maistas ir visa tvarka neatrodė labai pavyzdinga, bet atėjus naujam direktoriui, inspektorei, bendrabučio vedėjui ir ūkvedei, viskas labai pasikeitė ir labai pagerėjo. Tikrai buvo vienas malonumas ten mokintis. A. Binkevičiaus nuomone, kiekvienas australų mokyklose besimokąs lietuvis jaunuolis, turėtų bent vienerius metus pasimokinti Vasario 16-sios gimnazijoje. Čia išmokyti geras lietuvių ir vokiečių kalbų ir pasijus, tu esąs tikras lietuvis. Be to yra gera proga pažinti

Europos gyvenimą, kuris yra skirtingas nuo Australijos. Aš asmeniškai, kai čia baigsiu gimnaziją, dėsiu visas pastangas, kad dar galėčiau vienerius metus šioje gimnazijoje pasimokinti ir tikra ten nuvyksiu.

IŠEJUS Į POILSĮ

Kas gi Adelaidėje, o daugiau ar mažiau ir visoje Australijoje, nežino ar nėra girdėję Elenos Reisonienės vardo. Ši, nepameluojant, mūsų adelaidiškė darbščioji bitelė, nuo pat pirmos savo atvykimo į Adelaidę dienos, įsijungė į vietos lietuviškąjį visuomeninį gyvenimą ir darbą, bei kultūrinę veiklą. Ji suorganizavo Adelaidės Moterų Sekciją, kuri nuo pat Adelaidės Lietuvių Namų isikūrimo buvo virtuvės šeimininkai, paruošdavo sekmdieninius pietus, vaišes, rūpindavosi svečiais ir ne vieną kartą ir man, kartu ir kitiems šimtams Australijos lietuvių sportininkų, teko gėrėtis jų darbo vaisiais, vaišinant mus. Jos vadovaujama sekcija parūpindavo savaitgalio mokiniams priešpiečius ir kt. Vėliau ji perėjo ir buvo J. J. Bačiūno vardo bibliotekos ir spaudos kiosko vedėja. Ji šį knygų ir spaudos kioską labai smarkiai išplėtė, viską labai gražiai sutvarkė, aprūpindavo ne tik adelaidiškį, bet ir kitų miestų lietuvių knygomis, lietuviškomis plokštelėmis ir visais kitais lietuviškais leidiniais. Ji buvo išrinkta Australijos Lietuvių Bendruomenės Garbės Nare. Be viso to ji kiekvienais metais rengdavo labai populiarius

Lietuvių kalbos vieškeliai ir akligatviai

Išieivių vilnys

(10)

Jūratė Statkutė de Rosales

Kai kalbame apie senovės baltus, turime visų pirma galvoti ne dabartinės lietuvių ir latvių padėties, o senovės baltų tautų terminais. Baltai buvo tos tautos, kurių etninės žemės apėmė Eurazijos centre žymiai didesnę plotą, negu dabartinės rusų žemės Sovietų Sąjungoje. Beje, dabartinės rusiškos žemės kadaise

kultūrinius parengimus, įtraukdama visas pajėgiausias mūsų kultūrinės ir meninės jėgas. Sulaukusi gražaus metų skaičiaus, ji pasirinko sau užpelnytą poilsį, nors nuo lietuviško gyvenimo net negalvoja pasitraukti.

Melbourne, daugiau dėl sveikatos sumetimų, didesnio poilsio pasiėmė didelis mūsų spaudos bendradarbis, publicistas, spaudos nepavargstantis platintojas, taip pat ir senas "Dirvos" skaitytojas ir jos bendradarbis Ignas Alekna. Melbourne jis nuo pat atvykimo įsijungė į platų lietuviškąjį gyvenimą, dalyvaujdamas plačiai visuomeniniame ir kultūriniame veiklos pasireiškimė. Jis buvo vienas iš Australijos Lietuvių Fondo steigėjų, daug darbo įdėdamas, kad šis fondas taptų populiarius ir įgautų bendrą visuomenės pritarimą, kas šiandien jau labai aiškiai matoma ir jaučiama.

Linkint abiems mūsų visuomenininkams ir ypatingai spaudos bendradarbiams ir jos rėmėjams daug geros ir stiprios sveikatos ir saulėtų gyvenimo dienų, mes tikimės, kad ir ateityje, vienokiu ar kitokiu būdu, jie bus su mumis ir savo įvairaus darbo patirtimi pasidalins su kitais Australijos lietuviais.

MINISTERIS PRAŠO

Tasmanijos valstijos Teisingumo, Imigracijos ir Etinių reikalų ministeris B. Miller parašė Sovietų Sąjungos ambasadoriui Australijai prašymą, kad Klaipėdos bažnyčia būtų sugrąžinta tikintiesiems Klaipėdos lietuviams. Šį prašymą jis perdavė Tasmanijos premjerui D. Lowe ir šis, diplomatinio keliu, jį pristatė Sovietų Ambasadoriui Australijai N. Soudarikov.

Savo rašte jis rašo, kad Tasmanijos žmonės ir jis pats kaip krikščionis yra sujaudinti šios bažnyčios atėmimu ir visų Tasmanijos žmonių vardu, jis prašo perduoti šį prašymą savo vyriausybei, kad jina jį palankiai apsvarstytų.

buvo baltiškos. To niekad neturime užmiršti.

Tuo pačiu, kai kalbame apie senovės baltų migracijas, turime operuoti žymiai didesniais žmonių ir plotų skaičiais, negu šiandieną, kai užsimename apie lietuvių ar latvių išieivius užsienyje.

Skaitytojas, kuriam toks teigimas gal išrodys keistas, turėtų įtemiai sulyginti archeologinius baltų tautų žemėlapius su dabartiniais Europos politinių sienų žemėlapiais. Nes tikrai tuomet, kai bus pilnai įsisąmoninta, jog nuo 2.000 m. prieš Kr. iki 1.000 metų po Kristaus baltų tautų blokas pastoviai — net trijų tūkstančių metų bėgyje — laikėsi tinkamiausioje ekspansijoms padėtyje Eurazijos centro lygumoje, — tik tuomet galėsime suprasti, jog baltų kalbų įtaka tiek Azijoje, tiek Europoje buvo praktiškai neišvengiamas reiškinys.

Tačiau šiandieną, jei mes norime aną tūkstantmetinę baltų kalbų įtaką atpažinti, mes teturime vieną rimtą įrankį: lietuvių ir latvių kalbų pilną pažinimą ir galimybių nustatyti kokių būdu lietuvių ir latvių kalbos keičiasi, kai jos patenka į joms svetimos tautos aplinką.

Rasta baltų tautų istorinė kronika parodė man, kad oaltų įtaka nuo 2000 m. prieš Kr. iki 1000 metų po Kristaus alternuotu būdu daugiau ar mažiau palietė beveik visas indoeuropiečių kalbas Azijoje ir Europoje. Karo, prekybos, kolonizacijos ar stačiai vargingo bėgimo nuo bado tikslais, nepaprastai stambūs baltų skaičiai rasdavę sau nuolatinę ar laikiną buveinę jiems artimose ar tolimose žemėse. Kronika atžymi du žygius Indijos link, ir abiejų žygių datos stebėtinai sutampa su vedinio ir klasinio sanskrito atsiradimo datomis. Pirmasis baltų istorijos laikais, tarp XX ir XI amžiaus prieš Kristų, Aismarės ir Neringa buvo ypa-

tingai didelės geopolitinės svarbos naturalūs uostai ir baltų įtaka apėmė tais laikais visą Baltijos jūros ruožą. Tarp XV ir XII a. pr. Kr., baltų įtaka betarpiškai veikė šiaurės centro europiečių (vėlesnių germanų) kalbinės formacijos laikotarpį. Kitais istoriniais laikais, baltų įtaka siekė tai Balkanus ir Ukrainą, tai Kaukazą, tai Viduržemio jūros rytinį krantą, tai vėl vėlesniais laikais trumpam buvo nusidriekusi toli į vakarų Europą.

Buvo man atkartota, kad vienas Sorbonos profesorius, paskaitęs rastos kronikos vertimą, išsireiškęs: "Pasaulinis mokslas gal tik po šimto metų prieis prie to, ką ji dabar surado". Tikrumoje, ar baltų kalbinės įtakos atpažinimas indoeuropietiško kalbų raidoje pareikalaus penkiasdešimt, šimto, ar dviejų šimtų metų — nėra taip svarbu. Svarbu yra tai, kad mes tuomet jau būtume tinkamai pasiruošę kalbotyros srityje į būsimus klausimus atsakyti.

Jei iš vienos pusės mūsų kalbininkams darosi būtina atpažinti dabartinę rytų Lenkijos ir Rusijos žemėse užsilikusį senosios baltų etninės kalbinį substratą, iš kitos pusės niekad negalima užmiršti kitose Azijos bei Europos žemėse išsidėsčiusius baltiško adstrato ženklus.

Tačiau jai substratinis klotas dažniausiai pasireiškia fonetikoje, tai kalbos adstratinio klotas identifikacija yra nepalyginti sunkiau apčiuopiamas reiškinys. Gal todėl yra ypatingai svarbu sugauti dar šiandieną, dar tokiais laikais, kai tebėra gyvi tie baltai išieiviai, kurie kalbėjo tarmiškai, kiekvieną mūsų kalbos deformaciją, atsirandantį mūsų kalboje tuomet, kai ši įpuola į lotynų, germanų ar slavų kalbų aplinką.

Keistu būdu, tie du uždaviniai — slavų tyrimas iš baltiško taško ir išieivių kalbos tirpimo proceso detalizavimas — yra du klausimai, apie kuriuos dabartiniai mūsų kalbininkai nenori nei girdėti, nei žinoti.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

GENERAL METAL PRODUCTS CO.

In its 91st year, one of the largest custom stamping and fabrication manufacturers, has career opportunities in its St. Louis, Missouri and Humboldt, Tennessee plants. We seek qualified candidates for the following.

Plant Manager/Operations Manager

General Foreman (Production)

Manufacturing Engineer

Tool Designer (Dies-Fixtures-Special Equipment)

Due to internal growth, anticipated acquisitions and retirements, we have immediate openings in our company for high achievers with a proven background in deep draw, metal stampings, welding, metal finishing, N.C. equipment, tooling, special equipment design, process engineering and cost estimating.

Facilities capabilities include up to 1500 ton press capacity, transfer devices, mechanized welding, quality control and computer-aided materials management.

- Comprehensive & generous benefits program.
- Moving & relocation allowance.
- Desirable family communities.

For Detroit area interviews:

Send resume and salary requirements immediately to:

Mr. Wayne R. Gleason,
General Metal Products Co.

3883 Delor St.

St. Louis, Missouri, 63116

Equal Opportunity Employer

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

GEGUŽINĖS, GEGUŽINĖS...

Chicagoje yra šimtinė organizacijų ir klubų vis dar teberodančių gyvybės ženklus. Rudens laikotarpyje jos ruošia balius, o nuo pat ankstyvo pavasario — gegužines ar pobūvius. Daugelis klubų ar organizacijų metų bėgyje turi du pagrindinius renginius: balių ir gegužinę (pikniką). Anksčiau gužinėti išvykdavo į užmiestį, gamtą, o netekus patogijų vietų — Bruzgulienės daržo ir marijonų ūkio, gužinėjama čia pat vietinėse salėse, dažniausiai vyčių sodelyje ir salėje. Nėra sekmadienio, kad nebūtų bent 2-3 gegužinių. Nors klubų ruošiamos gegužinės nes utraukia tūkstantinių masių, bet nariai mėgsta susimesti ir pabendrauti. Gegužinėse vyrauja brandaus amžiaus sulaukę asmenys, nes jie turi daugiau laiko ir jaučia pareigą savąją ar giminingą organizaciją paremti.

Netekus žinomųjų gužinėjimo vietų, buvo mėginama pasinaudoti Jonynų sodais, Chesterto, Ind. ir Cicero žuv. ir medž. klubo vasarviete, Antioch, Ill., bet dėl toumo, neprigijo. Dabar pradedama naudotis ateitininkų namais ir sodais, esančiais Lemont, Ill. Ar ši vieta įsipilietins ir bus prieinama visiems, parodys netolima ateitis. Dabartinio metu dauguma organizacijų naudojasi vietinėmis salėmis ir prie jų esančiais sodeliais.

BALFo Chicagos apskr. gegužinė įvyko š. m. liepos

26 d. Jaunimo Centre. Tai pirmas šios rūšies renginys Jaunimo Centro veikloje. Gegužinė, jei taip galima vadinti, pavyko gerai, nes oras po šeštadienio šutros, buvo atvėsęs, debesuotas ir grasinantis lietumi. Erdvios ir gerai vėsinamos patalpos sutalpino visus gausius lankytojus. Didžiojoje salėje mėgėjai galėjo pasižinti, griežiant Ažuolo Stelmoko orkestrui. Vėlyvesnieji lankytojai neturėjo galimybės pasisotinti, nes visos gėrybės buvo sudorotos ir turėjo tenkintis tik troškulio numalšinimu. Rengėjai gali džiaugtis tokiu pasisekimu, o įkritęs vienas kitas doleris, prisidės prie Sibire vargstančių ir kankinamų brolių lietuvių sušelpimo.

INLAND STEEL CO.

Chicagos pašonėje, prie Michigan ežero, prisigilaudusi plieno liejykla — Inland Steel Co., Indiana Harbor, Ind., išdirbusiems 25 metus darbininkams, turi įsteigusi klubą — 25 Year Club. Klubas šiuo metu turi 9.025 narius. Nariais yra ne tik dirbantieji, bet ir į pensiją išėję darbininkai bei tarnautojai. Moterys turi savo atskirą klubą ir su vyrais nesimaišo. Klubui vadovauja rinkta valdyba. Klubu narių skaičius įvairuoja, nes ateina nauji, o išeina amžinybės iškelia. Kiekvienais metais išleidžiamas klubo narių vardinis sąrašas ir išvardinami paskutiniaisiais metais mirusieji. Gyvųjų tarpe dar yra, kurie dirbti pradėjo 1909 metais (žinoma, jie jau yra pensijoje).

Inland Steel 25 m. klubo narių išvykoje susitiko veteranai su dirbančiais. Iš kairės: Vytautas Aukštuolis, Zigmas Moliejus, Antanas Juodvalkis ir Stasys Kiršinas.

Inland Steel bendrovėje darbo susirado ir nemažas skaičius lietuvių. Naujųjų ateivių yra mažai, bet prieš I-jį karą atvykusių buvo keli šimtai šeimų. Jie įsteigė šv. Pranciškaus parapiją su pradžios mokykla. Mokykla jau uždaryta, o parapija dar vegetuoja ir sekmadieniais laikomos lietuviškos pamaldos, nors lietuvių atsilanko tik kelios dešimtys (40-60 žmonių).

Anstyvesnieji ateiviai iškelia amžinybės, o jų vaikai išsikėlė į priemiesčius ir nutolo nuo lietuviškos parapijos. Pokariniai ateiviai, kurių čia buvo įsikūrę keliasdešimt šeimų, įsijungė į vietos lietuvių veiklą ir labai ją pagyvino. Laiko tekmėje ir pastarieji pasekė pirmtakūnų pėdomis ir apleido padūmavusią parūkavusią padangę. Vieni susirado lengvesnius darbus, kiti išėjo į pensiją ir apsigyveno parankesnėse vietose, o dar kiti pasitraukė iš gyvenimo. Šiuo metu dar tebeveikia LB East Chicagos apylinkė. ALTos vietos skyrius ir vienas kitas klubelis. Lietuvių liko maža saujelė ir ta pati apsigyvenusi jau nebe parapijos pašonėje, bet plačiose apylinkėse, stengiasi lietuvišką ugnelę kurstyti ir reikšmingesnius įvykius paminėti.

Inland Steel Co. 25 metų klubo išvykoje (VII. 18 d.) dalyvavau su Zigmą Moliejumi ir susitikome ne tik su buv. bendradarbiais amerikiečiais, bet taip pat su visa eile lietuvių dar tebedirbančių ar jau išėjusių į poilsį. Tokios išvykos atnaujina pažintis, suteikia daugiau žinių apie vykstančius darbus ir ateities planus. Plieno pramonė, kaip ir automobilių, kenčia importo invaziją, ypač japoniško plieno antplūdį. Daugelis plieno liejyklų, o jų tarpe ir Inland Steel Co., 1980 metus baigė su nuostoliais. Mus domina liejyklų finansinis stovis, nes pasitraukusieji į poilsį, gauname didesnes ar mažesnes pensijas. Esame suinteresuoti, kad jų mokėjimas neužtruktų. Šiuo metu plieno gamyba yra pagyvėjusi ir darbininkai dirba pilną laiką.

Klubu išvykos metu ne-

anglų kalba.

Mūsų didvyriai Darius ir Girėnas yra verti iškilmingesnio paminėjimo. Malonu, kad didvyrių vardo veteranų postas prisimena savo patronus ir kiekvienais metais juos pamini. Eiliniai kas metiniai tokie minėjimai gal ir pateisinami, bet ruošiant 50 metų sukaktį, reiktų daug plačiau ir iškilmingiau paminėti. Veteranų postui į talką turėtų ateiti mūsų bendrinės organizacijos ir sudaryti bendrą komitetą.

SOCIALINIŲ REIKALŲ TARNYBA

Margučio patalpose (2422 W. Marquette Rd., Chicago, Il. 60629, telef. 476-2242) veikia socialinių reikalų tarnyba. Čia duodami patarimai ir užpildomos formos socialiniais klausimais. Socialinių reikalų tarnyba yra inkorporuota Illinois valstybėje. Jai vadovauja Danguolė Valentinaitė ir Jonas Šoliūnas. Darbo valandos 9-12:30 val. kiekvieną šeštadienį.

Vadovai primena, kad vyresnio amžiaus žmonių registracija baigiama rugpiūčio mėn. Prašo visus lietuvius (55 ir vyr. amžiaus) užpildyti paruoštas anketas. Anketos yra ne vardinės ir nėra reikalo bijoti, kad gali pakliūti kitiems tikslams. Žinios reikalingos moksliniams ir socialinio aprūpinimo tikslams bei geresnei artimo pagalbai.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)

Floor 21st New York, N.Y. 10022

Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Minn. 55124	7626 W. 150 St.	612-432-7083
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N. J. 07601	112 Main St.	201-342-9110
Irvington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	518 Park St.	246-9473
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	698 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

Atvykę į Chicago, būtinai

pasinaudokite
proga

PUIKIAUSIUS
KAILIUS

Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką

NORMANA
BURŠTEINA

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

ALGIRDĄ NASVYTĮ PRISIMENANT (2)

! Maskvą ir atgal

Vytautas Meškauskas

Apsigyvenus Prigorje vietovėje ateities perspektyvos Nasvyčiams atrodė geros. Įsigytos vaistinės apyvarta buvo dvigubai didesnė už Subačiaus. Vadinamo 'rankinio' (be receptų) pardavimo vidurkis čia buvo 10 kapeikų, tuo tarpu Subačioje — 5 kap. Tai leido iš Lietuvos atsivežti ir auklę ir tarnaitę. Staiga vieną gražią dieną ateina uriadnikas, žemesnis policijos pareigūnas, vienintelis toje vietovėje, ir sako gavęs raštą vaistinę užantspauduoti laku iki Steponas Nasvytis negaus leidimo iš vyriausio gubernijos daktaro ją vesti. Užantspaudavimas padarytų labai blogą įspūdį klijentūrai. Už tat Steponas davė 10 rublių uriadnikui, kad tas palauktų iki jis nuvažiuos į Smolenską išsiaiškinti. Ten vyr. gydytojas Steponą nusiuntė pas gubernatorių. Mat, toje gubernijoje vaistinės vedimui buvo reikalaujamas policijos ištikimybės liudijimas. Gubernatorius sutiko, neuždaręs vaistinės, palaukti iki gaus iš Lietuvos žinių

apie Stepono ištikimybę. Už mėnesio tos žinios atėjo. 'Jau slavai sukilo' deklavimas, o gal ir kita veikla kažkam buvo užkliuvusi. Vaistinės Nasvyčiams niekas neatėmė, bet jie turėjo samdyti kitą vaistinės vedėją. Susirado Maskvoje lietuvių vaistininko padėjėją šliogerį, kuris sutiko pasiimti tas pareigas už 60 rublių per mėnesį ir užlaikymą. Dvejų farmacininkų tokiai vaistinei nereikėjo. Tokiu būdu išlaikymas papildomo farmacininko ūkinės perspektyvas gerokai aptemdė. Jei taip, vaistinę vertėjo parduoti, bet kam? Kadangi žydams vaistinės pirkti Smolensko gubernijoje buvo uždrausta, pirkėją buvo sunku surasti.

Steponas Nasvytis vėl nuvažiavo į Smolenską ir ten gubernijos farmacijos reikalų tvarkymo sekretoriui pažadėjo 100 rub., kad tas kaip nors patvarkytų, kad vaistinę būtų galima parduoti žydai, kuriems priklausė apie 90% visų Rusijos vaistinių. Tas sutiko patvarkyti. Tik, kad pirkė-

jas būtų politiškai ištikimas ir turėtų trijų metų praktiką, atliktą ne kaimo, bet normalioje vaistinėje.

Kai Steponas paskelbė farmacininkų laikraštyje, kad vaistinę gali pirkti žydai, jis susilaukė 3 telegramų ir 60 laiškų. Vaistinę pardavė už 5.000 rublių (o pats buvo mokėjęs 4.300). Pirkėjas vaistinę turėjo perimti 1914 metų rugpiūčio mėn., bet prasidėjęs I pasaulinis karas sutrukdė tvarkingą atsiskaitymą — jis nusitęsė net iki 1917 m.

Iš Prigorje Steponas su šeima išvažiavo į Maskvą, kur tada mediciną studijavo jo brolis Motiejus. Maskvoje Steponas tikėjosi gauti vietą vaistinėje, ten įsigyti reikalingą praktiką normalioje vaistinėje — praleistas laikas kaimo vaistinėse ir praktiką nebuvo įskaitomas — ir išlaikyti universitete egzaminus provizoriaus laipsniui. Lietuvui prov. Čepuliui rekomendavus, Steponas buvo priimtas į Ferreino vaistinę, tuo laiku laikomą didžiausia pasaulyje. Steponas dirbo sąskaitųbos skyriuje už 75 rublius į mėnesį, tačiau ir toks darbas buvo įskaitomas į reikalingą praktiką provizoriaus laipsniui gauti.

1915 metais vokiečiams okupavus Lietuvą, Maskvon suplaukė įvairiais keliais per 15.000 lietuvių. (1897 metais Maskvoje gyveno 439 lietuviai, o 1902 — 612. Steponas įsijungė į gyvą lietuvių visuomeninę veiklą. Įsteigė lietuvių farmacininkų draugiją, kuriai priklausė apie 30 narių. Buvo Susisėlimo draugijos sekretorium. Nasvytienė dainavo Stasio Šimkaus chore.

Kaip jau minėjome, Steponas čia norėjo įsigyti provizoriaus laipsnį. Kadangi tarnavo vaistinėje, jis joje galėjo įsigyti reikalingą praktiką, tačiau tik ją įsigyjęs, jis galėjo stoti į universitetą. Steponui norėjo si kartu studijuoti ir dirbti. Tuo reikalu jis 1915 m. nuvažiavo į Petrapilį pas švietimo ministerį grafą Ignatiejevą. Bendroje audien-cijoje Steponas jam i-teikė prašymą, kurį perskaitęs, ministeris uždėjo rezoliuciją: "Atkreipti dėmesį", ir pasiuntė į atitinkamą departamentą. Už mėnesio laikraščiuose pasirodė pranešimas, kad vaistininkų padėjėjams leidžiama studijuoti ir be pirmiau atliktos praktikos, kurią tačiau reikia atlikti prieš einant į egzaminus. Tokiu būdu Steponas galėjo lankyti universi-

Prov. Steponas Nasvytis su žmona Maskvoje prieš D. karą.

tetą ir 1918 m. įsigijo provizoriaus laipsnį.

Maskvoje Nasvyčiams gimė antroji duktė Aldona (Augustinavičienė), o vyresnieji vaikai Algirdas ir Birutė 1917 m. persirgo skarlatina, po kurios Algirdas gavo labai sunkų inkstų uždegimą, sužaluojęs tuos organus. Ta liga prisidėjo, kad Algirdas mirė būdamas 20 metų jaunesnis už tėvą.

Nasvyčiams kiek anksčiau už kitus karo pabėgėlius įsikūrus Maskvoje, pas juos amžinai kas nors viešėdavo ar net išsinuomodavo kambarį. Tarp tų nuomininkų buvo rašytojas A. Vienuolis-Žukauskas, kompozitorius Gruodis, vėlesnės mūsų dramos ir operos primadonos Rymaitė ir Neza-bitkauskaitė-Galaunienė, ir net studentas Vitkauskas, vėlesnis mūsų generolas ir paskutinis kariuomenės vadas...

Po revoliucijos, kuri pradžioje buvo džiaugsmingai sutikta, gyvenimas Maskvoje pradėjo smarkiai sunkėti. Visko pradėjo trūkti. Laimei 1918 m. vėlybą pavasarį į Maskvą iš Lietuvos atvažiavo kalvinų pastorius Jakubėnas su vokiečių okupacinės valdžios leidimu gražinti į Lietuvą moksleivius, mokytojus ir senesnio amžiaus pabėgėlius. Pabėgėliams šelpti komiteto sekretorius Vaclovas Sidzikauskas sutiko, kad Nasvytis, kaip ką tik baigęs universitetą, gali būti dar kvalifikuotas kaip studentas. Nasvyčiai likvidavo savo butą bei kitokį turtą ir skirtą dieną atvyko į geležinkelio stotį. Po kiek laiko pasklido gandai, kad į stotį atvykę V. Kapsukas su Požėla tikrina išeivius. Nasvyčiai labai susinervi-

no, bet ką daryti — kelio atgal nebuvo. Belaukiant kas bus toliau, Steponas susitinka inžinierių Stanaitį, Maskvos komercijos mokyklos direktorių, kuris turėjo pilną teisę išvažiuoti. Tas pasibaisėjęs betvarke stotyje nutarė nevažiuoti. Steponui paprašius, jis atidavė savo oficialų leidimą. Jo šeima buvo tokios pat sudėties kaip Nasvyčių. Nasvyčiai virto Stanaičiais. Pagaliau buvo leista susikraustyti į prekinį vagoną su dr. Bagdono šeima. Vėl pasklido gandai, kad Kapsukas su Požėla eina per vagonus ir tikrina. Požėla, vėlesnis Lietuvos vidaus reikalų ministeris, Nasvyčius neblogai pažinojo, ar jis neišduos? Viename iš pirmųjų vagonų Kapsukas su Požėla užtiko nelegaliai važiuojančią provizoriaus Stuko šeimą. Pareikalavo išlipti, tačiau Stukienė pradėjo taip siaubingai šaukti, kad Kapsukas užsikimšęs ausis iš vagono pabėgo. Po to jiems praėjo ūpas tikrinti — tik prie kiekvieno priėjęs ragino, grįžus į Lietuvą, ir ten sukelti revoliuciją.

Sekančiame numeryje: Kūrimasis Lietuvoje.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

• Laikraštininkai Victor Sasson ir John Rymer kreipėsi į Amerikos Lietuvių Tarybos centrą, prašydami informacijų apie žydų likimą Lietuvoje. Jie skubiai ruošė straipsnius ryšium su nauja vadinamo karo nusi-kaltėlio byla. Kun. J. Prunskis juos plačiau painformavo, jiems nusiųstas kun. J. Prunskio paruoštas Alto leidinys: "Lithuania's Jews and the Holocaust".

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

2422 WEST MARQUETTE RD.
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U.S.A.

Santrumpa: atm.-jn.-atminimo įnašas. Suma, parašyta po pavardės, reiškia įnašų iš viso.

1981 birželio mėn. įnašai.

Santrumpa: atm. jn. — atminimo įnašas. Suma, parašyta po pavardės, reiškia įnašų iš viso.

1x	\$10.00	JAV LB Waukegano apyl. jamžina Oną Žemaitienę \$3,160.00.
1	\$65.00	Bratėnienė Morta, atm. jn. \$700.000.
1	\$75.00	Visos Tiškų šeimos atm. jn. — Tiškus Bronius ir Agota \$100.00.
5	\$100.00	Gelažis Audronė E. \$100.00, Kriaučiūnas Aidai \$100.00, Landsbergytė-Veillon Irena \$100.00, Šveicarija, Vailokaitis Viktoras ir Dominika Vailokaitienė-Česaitytė, atm. jn. \$100.00, jamžina Kunegunda Užupytė-Keblinskienė, Žygienė Apolonija, atm. jn. \$400.00.
2	\$180.00	Jasiulevičius Kazys, atm. jn. \$880.00, Veveriskis Kazimieras, atm. jn. \$390.00.
1	\$175.00	Tautvilas Narcizas, Aviac. Gen. Št. Plk. ir Bronė, atm. jn. \$930.00.
1	\$200.00	Leugoud Edward \$4,899.26.
1	\$400.00	Pabarčius Vaclovas, atm. jn. \$400.00.
1,343.72		Rimavičius Algirdas, testamentinis palikimas \$1,543.72, atsiuntė Viktorija Zakaras.

14

Iš viso 14 narių \$3,128.72

Pataisome:

1981 vasario mėn. buvo — Janušauskas Jonas, atm. jn. \$604.00. Turi būti atimta \$100.00 ir užrašyta #4925 Janušauskas Irena \$100.00. 1981 gegužės mėn. buvo ... atstovaus Gaudušienė Janina ... su šiuo įnašu Janina ... turi būti ... atstovaus Gaudušienė Jadvyga ... su šiuo įnašu Jadvyga...

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną ir pagrindinis kapitalas 1981.VII.17 pasiekė \$2,068,063.26. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą \$816,562.77.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. 1981.VII.17 imt. palikimais gauta \$512,855.68.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT,
TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION,
2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO ILLINOIS 60629“

Visi statykite Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviybės išlaikymas.

Pavergtų tautų demonstracija prie sovietų konsulato

Judriame šiaurinės Kalifornijos mieste — San Francisco yra įsikūręs Sovietų Sąjungos konsulas. Čia jam veikti yra plati dirva: didžiulis uostas, judri prekyba, didžiulė elektronikos pramonė, ginklų, ypač lėktuvų gamyba, mokslinio tyrimo įstaigos — universitetai ir jų moderniškos laboratorijos, kompiuterių gamyba ir priedo įvairių tautų pabėgėlių ir jų veikla. Konsulatas įsikūręs 7 aukštų pastate, puikiam rezidenciniame miesto rajone, ir niekas negalėtų įtarti, kad tai būtų tautų pavergtų būstinė su šimtais tarnautojų važinėjančių tik Cadillac, bet ne volgomis ar zaparožėmis, kurios nereprezentuoja komunistinės valstybės pažangos.

Čia veikia ir Sovietų Sąjungos Pavergtų Tautų komitetas, į kurį yra susibūrę nuo sovietinės Rusijos nukentėję tautų ir valstybių atstovai. Komitetas pasinaudodamas JAV kongreso ir prezidento Eisenhower paskelbtąją rezoliucija kasmet ruošia prie Sovietų Sąjungos konsulato protesto demonstracijas, kuriose iškeliama komunistinio imperialistinio politika, jo agresija ir pavergtų tautų troškimas laisvės — ieškant visuomenėje simpatijos ir paramos kovoje dėl laisvės atgavimo. Kartu iškeliama ir Sovietų Sąjungos genocidinė politika pavergtuose kraštuose, nežmoniškas teroras, nekaltų žmonių persekiojimas, jų teisimai,

P. INDREIKA

konclageriai ir visos sovietinės sistemos kritika.

Tokia protesto demonstracija San Francisco Pavergtų Tautų komitetas skelbė liepos 19 d. Susirius su Los Angeles lietuvių Informacijos centru susilaukta pagalbos. Iš Los Angeles jau liepos 18 d. atvyko 50 lietuviško jaunimo ir tos pačios dienos vakare apsupo konsulatą su įvairiais plakatais, transparantais ir šūkais nukreiptais prieš tautų pavergtę. Konsulato aukštutiniuose aukštų languose sužibo šviesos ir pro užuolaidas pasirodė šešėliai. Prie frontinių durų atsirado policija. Demonstrantai dar aukščiau iškėlė plakatus ir nuteistą Vytauto Skuodžio atvaizdą šaukiant: duokite laisvę badu marinauam prof. Skuodžiui, nustokite kankinti lietuvius, nešdinkitės ruskiai iš Pabaltės kraštų. Pasipylė bugno garsai, skardus trimitas perskrodė besileidžiančią vakaro prieblandą. Išsirikiavę demonstrantai pradėjo supti konsulato rūmus keldami triukšmą. Aplinkiniai gyventojai pradėjo rinktis ir stebėti kas čia darosi, nors jie yra apsipratę su dažnomis eisenomis prie sovietų konsulato, bet šį protesto demonstraciją buvo kitoniška, nes jų languose greitai atsimušo: degančios raudonojo komunistinio vėliavų liepsnos, Lietuvos ir Amerikos himnų aidai, palydimi akordeno,

bugno ir trimito. Sujudo ir policija laukdama netikėtų ir demonstrantų ėmė varyti į kitą gatvės pusę, kartu perspėdama, kad 10 val. demonstracija turi baigtis.

Liepos 19 d. 10 val. vėl tie patys demonstrantai susirinko prie konsulato sukeldami tarnautojus. Pasirodė ir specialus policijos dalinys.

Susitvarkę Pavergtų Tautų demonstrantų junginys, kurį sudarė 70 mašinų vora, nuo uosto pasuko į miesto centrinę gatvę. Visos vilkstinės mašinos pasipuošusios tautinėmis vėliavomis, transparantais ir komunistinio teroro vaizdais — greitai atkreipė praeivių dėmesį, kurios užtvindė ištisus kvartalus betraukdamos prie sovietinės Rusijos konsulato. Mašinų vorą pasitiko lietuviai motociklistai su iškelta trispalve, o motociklo gale: pririšta su kuju ir piautuvu vilkosi Sovietų Sąjungos vėliava. Priartėjus prie konsulato iš demonstrantų eilių išsoko porą vyrų: nutraukė raudonąją vėliavą nuo motociklo ir ją sudrasė. Pasipylė šauksmai: ruski go home ir t.t. Demonstruojančiųjų skaičius išaugo iki 250, nes prie lietuvių prisijungė ir kitų Pavergtų Tautų demonstrantai. Išliko ištisas miškas plakatų, kuriais kiekviena tautybė reiškė protestą prieš padarytas Maskvos skriaudas. Sujudo ir policija, nes demonstrantai žingsnis po žingsnio artėjo prie konsulato frontinių durų. Į kilusį triukšmą staiga įsimaišė TV reporteriai ir didžiųjų San Francisco dienraščių korespondentai, fotografuodami protesto demonstracijos vaizdus: transparantus, plakatus. Prie jų prisoko A. Mažeika ir D. Barauskaitė su pluoštu informacijų apie demonstracijos tikslus ir atsakinėdami į reporterių klausimus, kuriuos ypač stebino, kad joje dalyvauja tiek daug įvairių tautybių: Pabaltiečiai, lenkai, rumunai, čekoslovakai, El Salvadoras, Nicaragua, vietnamiečiai ir kt.

Dar prieš demonstracijos pasirodymą gatvėse, spaudai buvo suteikta plati informacija — ne vien vietiniams laikraščiams, TV ir radijo, bet neaplenkta UPA, Assn. Press agentūrų, kurios suskubo paskleisti žinias apie protesto demonstraciją. Vakare San Francisco TV stotis kanalais 4 ir 7 žinių laidose rodė demonstracijos vaizdus su trumpais komentarais apie Sovietų Sąjungos užsienio politiką ir pavergtų tautų

kova dėl laisvės, jų areštus ir kt. O rytojaus dienos vietiniai dienraščiai patalpino aprašus, ypatingai pabrėždami prof. V. Skuodžio nuteisimą ir jo įkalinimą, kaip amerikiečio įkaito, Mordavijoje už antisovietinę veiklą. San Francisco Examiner skyriuje: "City today" paskelbė, kad demonstracijose dalyvavo 200 dalyvių, iškeldami badu mariniam amerikiečio V. Skuodžio (Benedict Scott) atvejį. Jo bado streikas gražiai įpintas į Pavergtų Tautų savaitės minėjimą, kurios prasiveržė masinėmis demonstracijomis prieš komunistinę priespaudą, iškeliant Afganistano, Lenkijos ir Pabaltiečių heroiškas kovas, kurios nugalėti negalėtų ir moderniškiausios sovietinės Rusijos ginklai.

Trys demonstrantai: Sigitas Novickis San Francisco gyventojas, Darius Ošlapas iš Los Angeles ir jo motina Regina iš Chicagos, Ill. buvo areštuoti už kiaušinių mėtimą ant konsulato pastato, bet greit buvo paleisti.

D. Barauskaitė žurnalistas pareiškė, kad čia buvo susirinkta stengiantis atkreipti visuomenės dėmesį į Sovietų Sąjungos vedamą genocidinę politiką, nes būdami Amerikos piliečiais jaučia pareigą protestuoti prieš amerikiečių nubaudimą ir jų įkalinimą kaip tai V. Skuodžio ir kt.

Vėliau demonstrantai pasuko į Golden Gate parką, kuriame buvo numatyta atlikti kultūrinę programą. Dalyvaujant miesto simfoniniam orkestrui ir kooperuojant Pavergtų Tautų komitetui, orkestras išpildė: Lithuanian Rhapsody — A. Louis Scarmolin, Roman

Lesyk — Ukrainiečių maršą, P. Tammeveski — estų melodijas ir kitus pavergtų tautų kompozitorius kūrinius, o atskirų tautų solistai, smuikininkai atliko nacionalinius kūrinius, ir tautinius šokius. Vasaros metu į Golden Gate parką susirenka daugybė miestiečių ir turistų nes jame netrūksta kultūrinių renginių. Kultūrinę programą pravedė Romas Tervydis taikliu žodžiu pristatinėdamas jos atlikėjus ir trumpai apibūdindamas kiekvienos tautos nacionalines apraiškas.

Pertraukų metu klausytojus, ilgesnėje kalboje, rumunas supažindino su Sovietų Sąjungos nusikalstamais darbais prieš žmoniskumą, jos politika pavergtomis tautomis, kreipiant skaitytojo dėmesį, kad pavergtos tautos yra tvirčiau si laisvojo pasaulio ir Amerikos sąjungininkai.

Sukaupomės jėgomis Pavergtų Tautų savaitės minėjimo tikslas San Francisco mieste reikia laikyti, kad buvo atsiektas — publikai pristatant piktus Sovietų Sąjungos kęslus ypač Pabaltijos kraštuose ir centrinėje Europoje pabrėžiant, kad mums valios ir kovos dvasios niekad nepristigs.

Protesto demonstracijos organizavime daug rūpesčio parodė San Francisco LB apylinkės valdyba, vadovaujama Alf. Vindašiaus, besirūpindama įvairiais leidimais ir aktyviai dalyvaujama.

"Amber Holidays"

1981 M. EKSORSIJOS
I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

rugpiūčio 19 — \$1382.00	rugpjūčio 17 — \$1059.00
(su Ryga)	rugpjūčio 24 — \$1059.00
rugpjūčio 3 — \$1148.00	spalio 8 — \$1019.00
	gruodžio 26 — \$ 979.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

REGISTRACIJOS REIKALU KREIPKITE SĮ:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Ištaigai vadovauja:

Aldona ADOMONIS ir Albina RUDZIŪNAS

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

ENGINEER CAREER OPPORTUNITIES

Modernization and modification in our facilities and expansion of our product line has created excellent opportunities for career minded people. We are a large, highly automated gray iron casting facility headquartered in Muskegon, Michigan. Our product line covers a variety of castings for the automotive and diesel engine market. We are seeking experienced personnel for the following positions:

INDUSTRIAL ENGINEERS

Will perform a variety of engineering work and planning overseeing utilization of production facilities and personnel. Will plan equipment layout, cost reduction, capital justification, work study, perform time studies and establish production rates. To be considered you'll need a degree in engineering, plus 5 years experience with strong foundry knowledge.

PLANT ENGINEER

Will perform a variety of engineering duties with particular emphasis on high speed molding and programmable computers. Will evaluate existing maintenance procedure and recommend changes, modifications or improvements. Degree in mechanical engineering plus 3 to 5 years general foundry maintenance experience required.

FACILITY ENGINEER

Will provide engineering support to project engineers in preparation of engineering drawings, project estimating, specification preparation and supervision of field installation of projects. Minimum of 2 years college in engineering technology with strong emphasis on drafting, five years plus experience required.

PROJECT ENGINEER

Will provide engineering support in HVAC, process and utility piping systems, hydraulic systems, cooling water systems, and other related mechanical projects. Degree in mechanical engineering with 3 to 5 years experience with strong emphasis on piping and HVAC.

ELECTRICAL ENGINEERING MANAGER

Supervisory responsibility for electrical engineering and utility engineering staff. Provide engineering support in electrical design and layout for power distribution control circuitry, specification of electrical equipment and troubleshooting on plant problems. Minimum requirements include BSEE with 5 to 10 years experience in industrial atmosphere. Managerial experience a must. We offer an excellent opportunity for advancement and competitive benefits and compensation package. Our community offers year round outdoor recreation and family style living. Qualified applicants are urged to submit their resume including salary history in strict confidence to:

Lester Sowell

CWC Castings Division

Of Tectron, Inc.

2672 Henry St.

Muskegon, MI 49441

An Equal Opportunity Employer

BOSTONO LIETUVIAI

TAUPYKIM "TAUPOJE"

Nuo liepos 15 d. jau oficialiai įregistruota ir gautas charteris lietuvių kredito unijai "Taupa". Ji dabar yra Amerikos Kreditų Unijos narys ir valdžios prižiūrima bei kontroliuojama.

Taupa mokės už įneštus indėlius galimus aukščiausius procentus. Pav. iki liepos 27 d. buvo už paprastus indėlius mokama 7%, o už terminuotus (6 mėnesių certificate) įnešus \$500 iki \$10,000 mokėjo 12%, o jei-gu daugiau kaip 10,000 tai 15,56%. Visas pelnas, kuris bankuose eina į kitaučių rankas, čia eis į pačių lietuvių ir lietuviškiems reikalams. Šios kredito unijos nariu gali būti įnešęs \$5.00.

Tad, kaip matome, mes lietuviai galime naudotis šia unija ir apsimoka jį taupyti. Unijos adresas: Lietuvių Kreditų unija, 368 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127 arba P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127.

A. A. KATRINA BATAITIENĖ

Liepos 24 d. Carney ligoninėje Dorchestery mirė Katrina Bataitienė sulaukusi net 99 su puse metų. Buvo pašarvota Casper laidojimo koplyčioje. Palaidota liepos 28 d. po šv. Mišių iš šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios senosios Kalvarijos kapinėse. Jos vyras Antanas mirė 1962 m.

Katrina buvo viena iš pirmųjų šv. Petro lietuvių parapijos narių. Ji paliko nu-

liūdime augintinį George Laukaitį.

PARENGIMAI

Minkų radijo valandėlės gegužinė-piknikas su įdomia programa įvyks rugpiūčio 9 d. Romuvos parke Brocktone.

Laisvės Varpo rudens parengimas, kuriame vyks gražus vaidinimas, įvyks spalio 4 d. Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone.

SANTA MONCA

VASAROS PRAMOGA

Liepos 19, Santa Monikos Amerikos Lietuvių Klubas suruošė savo metinę gegužinę, jau ne pirmą kartą Emilio ir Julijos Sinkių gražioje sodyboje, Santa Monikoje.

Į šį subuvimą susirinko ne tik klubo nariai, bet ir svečiai iš Los Angeles apy-

linkės ir tolimesnių vietų, virš 200 asmenų.

Nuo Ramiojo vandenyno pūtė gaivinantis vėjelis, karščio nesijautė.

Kaip teko patirti, svečiai buvo patenkinti ne tik gražia aplinkuma, bet ir geru maistu, maloniai kvepiančia kavute, bei skaniais pyragais, kurių buvo prikepta apšiai klubo ponių bei draugų. A. Kybartienė jau daugelį metų praturtina loteriją jos iškeptu puikiu "Napoleono" tortu.

Klubas palaiko draugiškus santykius su įvairiomis lietuviškomis organizacijomis, todėl jų nariai su malonumu lankosi klubo parengimuose.

Klubas valdyba reiškia padėką parengimo vadovei G. Plukienei, bei visoms ir visiems prisidėjusiems darbu prie šios pramogos suruošimo, o ypač E. ir J. Sinkiams, kad leidžia pasinaudoti jų gražia sodyba. Jiems tenka klubo ir dalyvių ne tik didžiausia padėka, bet ir pagarba.

(eg)

KRUVINO BIRŽELIO DEMONSTRACIJA BOSTONE. Birželio mėn. 14 d. Bostono centre, prie miesto rotušės, vyko masinė pabaltiečių demonstracija. Buvo minimi 1941-mų metų bolševikų vykdyti išvežimai, kankinimai ir žudynės, kada Lietuva, Latvija ir Estija neteko 10% savo gyventojų. Taip pat buvo iškeltos žiauraus okupanto skriaudos nuosekliai ir sistematingai vykdytos 40 okupacijos metų laikotarpyje Pabaltijoje. Specialios apeigos už žuvusius vyko prie beržo kryžiaus nuklotu tūkstančiais gėlių. Po nuskambėjusių himnų, spontaniškai buvo sudeginta Sovietų Imperijos vėliava. (U. P. E. nuotraukos)

DR. DOVAS ZAUNIS (71)

Prekybos mainai su Vokietija

Tų pat metų gegužės mėn. pabaigoje paskelbta, kad Kaune prasidėjusios su vokiečiais derybos, kuriomis siekiama pratęsti bei papildyti prekybos sutartį, kuri pasibaigianti 1934 m. vasario mėnesį. Pagal derybų metu paskelbtąją informaciją, esą norima dar galiojančią sutartį pratęsti ir sutvarkyti tuos reikalus, kurie iškilo minėtąją sutartį bevykdant. Derybų metu su vokiečiais esą svarstomi tokie klausimai, kaip kontingentų, muitų, valiutos varžymo, geležinkelio tarifų, mažojo pasienio susisiekimo ir kiti klausimai. "Rytas" (1933. V. 27) tuo reikalu rašė: "Lietuviai nori išsiderėti aiškias ir tikras pozicijas savo žemės ūkio gaminiais, kurie paskutiniu metu imta smarkiai varžyti, mažojo (pasienio) susisiekimo zonoje išplėsti prekybą, išsireikalauti, kad vokiečiai atpigintų Lietuvos gaminiais, pervežamiems per Vokietijos teritoriją, tarifus, nes jie yra brangesni, pav., siunčiant į Prancūziją per Lenkiją, Austriją ir Šveicariją ir t.t." Tuo tarpu vokiečiai reikalauja kad Lietuva plėtų savo prekybinius santykius su Vokietija.

"Trimitas" (1933. VIII. 17) iškėlė pasireiškusius sunkumus ir pastebėjo: "Vokiečių oficialiniame pranešime apie derybas pasakyta, kad Vokietija šiomis deryboms teikianti daug dėmesio ir todėl pasiuntusi (į Kauną) rytų skyriaus direktorių. Vokietija norinti duoti Lietu-

vai ir ūkio lengvatų, bet tik su sąlyga, jei Lietuva atsisakysianti nuo savo priešvokiško nusistatymo ir vykdysianti kai kuriuos vokiečių reikalavimus, kurie, nors ir į dabartinių derybų turinį ir neįeina, bet labai liečia vokiečių-lietuvių santykius. Matomai, čia turime galvoje vokiečių teisių Klaipėdos krašte dar didesnę išplėtimą".

Kai kurie lietuvių laikraščiai patikslino, kad Lietuvos delegacijai pirmininkaujas užsienio reikalų ministras Dr. Zaunius, o vokiečių delegacijos priešakyje stovįs užsienio reikalų ministerijos rytų skyriaus direktorius Meyer. Vokiečių delegacijos pirmininkas aplankęs ministrą pirmininką Tūbelį, su kuriuo kalbėjėsis konkrečiais vedamų derybų reikalais. Šios lietuvių-vokiečių prekybos derybos sutinkančios kai kurių nenugalimų kliūčių, nes vokiečiai šalia prekybinių reikalų bandą pajudinti ir kai kuriuos politinio pobūdžio klausimus, ypač norį išsiderėti Klaipėdos krašto vokiečiams daugiau įvairių privilegijų" (Vilniaus Rytas. 1933. VIII. 19).

Iš šių kelių informacijų seka, su kokiais sunkumais Lietuvos interesų gynėjams reikėjo susidurti, vedant su Vokietija derybas prekybiniais klausimais.

Sumažėjus prekybos mainams su Vokietija, stengtasi išplėsti prekybą su kitomis valstybė-

mis. Didžiosios Britanijos rinka įgavo Lietuvos išvežime vis didėjančią reikšmę. Tačiau prekybos balansas britams buvo nepalankus, nes Lietuva išveždavo į britų salas žymiai daugiau savo gaminių, nekaip pirkdavosi britų prekių.

Taip pat Didžioji Britanija, ilgus dešimtmečiusėjusi kaip ūkinio liberalizmo pavyzdys, pradėjo, krizės paveikta, varžyti įvežimą. Ottawos konferencijoje nusistatyta suteikti to meto britų imperijos dominijoms išimtinių lengvatų, tuo pačiu suvaržius ypač maisto produktų importą į britų salas iš kitų valstybių. Lietuva tik neseniai pradėjo išivirtinti britų metropolijos rinkoje, bet jau buvo pasiekusi gerų rezultatų. Mūsų žemės ūkiui, sėkmingai persiorientavusiam į gyvulininkystės ir pieno produktų gamybą, anglų rinka įgavo pirmąją reikšmę.

Bet kaip tik trisdešimtųjų metų pradžioje britų vyriausybė įvedė svarbiausiųjų žemės ūkio produktų įvežimui kontingentus, t. y. nustatė kiekius, kuriuos kiekviena valstybė galėjo įvežti. Kontingentai nustatyti, atsižvelgus į ligšiolinę prekybos apimtį. Kai Lietuva tik buvo pradėjusi užkariauti anglų rinką, jai paskirti kiekiai buvo nedideli. Pav., 1934 m. pabaigos keturiems mėnesiams leista iš viso įvežti bekonų ir kumpių 5.026.800 centnerių, iš kurių Lietuvai teko 148.290 centnerių arba apie 3% bendro importo. Vis dėlto Lietuva užėmė šestą vietą minėtų produktų įvežime. Net 63,5% paskirta Danijai, 9,5% Olandijai, 8% Jungtinėms Amerikos Valstybėms ir t.t. Tokios valstybės, kaip Sovietų Sąjunga, Estija, Latvija, Argentina ir Suomija negavo nė po pilną vieną nušimtį. (Bus daugiau)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

PAVERGTŲ TAUTŲ FESTIVALIUI PRAEJUS

Liepos 17, 18 ir 19 d. Detroito miesto centre buvo surengtas Pavergtų tautų festivalis.

Šiais metais Pavergtų tautų festivalyje lietuviai turėjo vieną maisto namelį ir vieną kultūrinį namelį. Šiame festivalyje dalyvavo ir Baltic Associate LTD iš Bostono, vadovaujama G. Karoso.

Visas tris dienas kioskuose vyko prekyba, o įrengtoje lauke scenoje meniniai pasirodymai: orkestrai grojo, grupės šoko ir dainavo. Su tokiais pasirodymais yra sunkiausia lietuviams, nors miestas didelis ir lietuvių daug. Jei ne clevelandiečiai Ona ir Alfonsas Mikulskiai, lietuviai festivalyje vargiai būtų galėję ką nors sukombinuoti. Muz. St. Sližio kviečiami jie liepos 18 d. atvyko Detroitan ir kanklių kvartetas vadovaujamas Onos Mikulskienės gražiai pasirodė Kvartete dalyvauja: Elena Muliolytė, Lana Vyšnionytė, Rūta Ginčaitė, Raimundas Bankaitis ir Frank Plesko. Festivaly taip pat su menine programa pasirodė: ukrainiečiai, lenkai, albanai, kroatai, latviai, slovakai, estai ir kiti.

DAINAVOS ŠVENTĖ

Liepos 19 d. Jaunimo stovykla "Dainava" atšventė 25 metų sukaktį. Kažkuo ypatingu nepasižymėjo. Pamaldos, lietuvių pradedant lyti, buvo atliktos koplyčioje.

Po mišių aikštėje stovyklautojai atliko meninę dalį. Programą pravedė J. Polikaitis. Užtektinai atvyko ir žmonių. Ir jei ne lietus, šventę tektų skaityti prie pasisekusių.

PASITRAUKĖ IŠ PAREIGŲ

Dr. Adolfas Damušis ir Dainavos administratorė Jadvyga Damušienė nuo liepos 1 d. pasitraukė iš pa-

reigų. ALR Katalikų federacija savo atstovu Dainavai vietoje pasitraukusio dr. Adolfo Damušio paskyrė dr. Romualdą Kriaučiūną, gyv. Lansing, Mich., mieste. Jis jau perėmė pareigas. Naujas administratorius dar nepaskirtas. Pareigas eina kun. Viktoras Dabušis. Suinteresuoti stovyklos reikalais kreipiasi pas kun. V. Damušį telef. 313-428-7433.

METAI BE KAZIMIERO ŠPAKAUSKO

Rugpiūčio 29 d. sueina vieneri metai kai a. a. savanoris-kūrėjas ir Klaipėdos krašto vaduotojas, Kazimieras Špakauskas paliko mus ir iškeliavo amžinybėn.

Kazimieras Špakauskas buvo gimęs 1900 m. sausio 12 d. Akmenėje, Mažeikių apskr. Į Lietuvos kariuomenę įstojo 1919 m. turėdamas tik 19 metų. Tarnavo Kauno komendantūroje ir kaip gabus ir drausmingas karys buvo užsitarnavęs viršilos laipsnį. Tarnaudamas kariuomenėje dalyvavo Klaipėdos krašto sukilėlių eilėse. Apdovanotas Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų sukakties medaliu. Atvykęs į Ameriką apsigyveno Detroito. Dirbo General Motors Co. Išaugino ir išmokino dvi dukras: Aldoną ir Genovaitę. Rėmė lietuvišką veiklą ir priklausė beveik visoms lietuviškomis organizacijoms.

Jo mirties metinių proga už jo vėlę šv. Mišios bus atnašaujamos: rugpiūčio 29 d. 8 val. ryto šv. Antano parapijos bažnyčioje, šv. Petro parapijos bažnyčioje, šv. Kazimiero (lietuvių) parapijos bažnyčioje ir šv. Jono parapijos bažnyčioje (Windsore, Kanadoje).

Rugpiūčio 30 d. 10:30 šv. Mišios bus atnašaujamos Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje ir po mišių bus pašventinta Holy Sepulchre kapinėse ant jo kapo uždėtas antkapis (užrašų lentelė).

Giliai liūdinti žmona Genovaitė, dukros, žentai ir 5 anūkai kviečia gimines, draugus ir pažįstamus savo maldose prisiminti vyrą, tėvą ir senelį Kazimierą.

ISVYKA Į VASIULIŲ SODYBĄ

St. Butkaus šaulių kuopa rugpiūčio 16 d. rengia išvyką į S. ir A. Vasiulių sodybą. Išvyka pradedama 12 val. šv. Mišiomis, kurias atnašaus kuopos kapelionas kun. Alfonsas Babonas. Po Mišių seks vaišės, kurioms jau iš anksto ruošiasi kuopos šaulės.

Detroito ir apylinkės lietuviai visi kviečiami.

BALFO SEIMAS

Balfo 20-sis seimas įvyks spalio mėn. 24-25 d. d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Šiam seimui atžymėti leidžiamas specialus leidinys. Organizacijos ar asmenys norintieji įdėti į tą leidinį savo sveikinimus kreipiasi į Balfo valdybos narį Vladą Staškų iki rugšėjo 7 d.

AUKA DIRVAI

A. a. Kazimiero Špakausko našlė Genovaitė Špakauskienė ir vyrui mirus prenumeruoja ir skaito Dirvą, kuriai paremti per bendradarbį Antaną Grinių atsiuntė \$10.00 auką. Ačiū.

SEKMINGA ISVYKA

Liepos 12 d. surengta savanorių, ramovėnų ir birutiečių išvyka Onos ir Česio Šadeikų sodyboje praėjo dideliu pasisekimu. Birutietės turėjo prisigaminusios užtektinai įvairaus maisto, ramovėnai — gėrimų Dieva pasitaikė stebėtinai graži. Svečių privažiavo iš arti ir toli. Be vietinių dar matėsi iš Nebraskos, Illinois, Kanados ir kitų vietų. Išvykos rengėjai svečiams išdalino daug vertingų dovanų. Tenka dėkoti Šadeikams, kad jie savo gražią sodybą užleido šiai išvykai.

Išvykos dienoje čia pat Šadeikų sodyboje St. Butkaus šaulių kuopos valdyba turėjo posėdį. Pirmininkavo pirm. V. Tamošiūnas, sekretoriavo Petras Želvys. Nutarta rugpiūčio 16 d. šaulių Vasiulių sodyboje surengti išvyką.

MIRTYS

Liepos 12 d. po ilgos ir sunkios ligos atsiskyrė su šiuo pasauliu Adolfas Kišonis sulaukęs 61 metus amžiaus. Palaidotas liepos 14 d. šv. Jadvygos kapinėse. Liepos 17 d. mirė Danutė Točilauskaitė-Čerekiene sulaukusi 48 metus. Palaidota liepos 23 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Inž. S. Naikauskas, D. Žebraitienė, V. Ogilvis, dr. D. Naikauskienė ir A. Bliūdžius Dariaus-Girėno minėjime.

J. Gaižučio nuotr.

KADA RANKA RANKĄ PRAUSIA

Praeitais metais Detroito Namų ir Dariaus-Girėno klubo valdybos surengė Lietuvių Namuose, savo valdybos nariui, kun. Domininkui Lengvinui, jo 50 metų kunigystės minėjimą, kuris gana gerai pavyko. Privažiavo daug svečių. Sveikino ir dovanas klojo.

Šiais metais, kun. Domininkas Lengvinas, Windsor, šv. Kazimiero parapijos klebonas, lyg atsirevansuodamas, pasitaręs su parapijos nariais, pasisiūlė šiais metais suruošti Dariaus-Girėno minėjimą (48 metų) tragiškos mirties, Windsor parapijos bažnyčioje, o po minėjimo, tradicinės vaišės klebonijos sodelyje. Šis pasiūlymas be diskusijų buvo, lietuvių namų ir Dariaus-Girėno valdybų vienbalsiai priimtas.

Detroitiškams trūksta žodžių savo pasitenkinimui išreikšti: pamaldos, pamokslas, kun. Lengvino laikomas, Dariui ir Girėnui paminėti: buvo parinktinai ir išimtinai pasigerėtinas. Vaišės puikios. Prie virtuvės prisidėjusiems, gal vieno ačiū ir neužtektų — Danutė Kraniausienė su visa šeima, Aleksandra Eidukienė ir dar daug kitų, kurioms čia išvardyti gal ir vietos būtų per mažai.

Bartenderiai buvo "importuoti" iš Detroito, tai visiems gerai pažįstamas Stasys Bartkus ir vyriausias šeimininkas Vladas Jomantas, jiems valdybos, nematau, kad užmiršo pasakyti ačiū.

Jeigu žmogus kalbėdamas nori kam už ką padėkoti ir užsikerta nežinodamas ką sakyti, tai rašydamas no-

Kun. D. Lengvinas atnašauja šv. Mišių auką Dariaus-Girėno minėjime. J. Gaižučio nuotr.

rėtųm išsireikšti vienu žodžiu, bet ir tų vieno žodžių irgi begalės. Visa tiesa tik tas gali aprašyti, kas ten asmeniškai yra buvęs, ir tai ne vienu žodžiu. Visas maitas suneštas ir suaukotas k a n a diečių: Krakauskai, Kraniauskai ir daug kitų. Imk valgyk ir niekam ačiū nesakyk. Žinoma, mes to nedarome, mes už viską rinkome pinigų, nes tos senosios savo pastogės apleisti dar vis nenorime, o jai išlaikyti ir dar pagerinti reikia pinigų. Kanadiečiai čia irgi buvo gana dosnūs.

Windsoro lietuviai, ačiū jums už tokį mielą priėmimą. Gerai pavaišinti, mes dabar ieškosime progos jums atsидėkoti.

Gal dar reikėtų porą žodžių tarti ir apie kuklią, bet gana skoningai įrengtą bažnyčią, kurioje ir modernizmas ir tautinė mintis, nors kukliai, bet ryškiai savo veidą rodo. Bet apie tai kitą kartą, prie kitos progos.

Valdybos narys

Ed. Cobell, I. Kuzmanavičienė, V. Tautkevičienė, S. Cobell, B. Kuzmanavičius, O. Bendašienė ir B. Cobell prie vaišių stalo minėjime. J. Gaižučio nuotr.

PROJECT MANAGERS

with Chemical Engineering Degree

GENERAL SUPERINTENDANT

with large integral engine compressor exp.

GAS COMPRESSOR MECHANICS

with gas engine compressor experience

MECHANICAL ASSEMBLY FOREMAN

PURCHASING AGENT

Apply call or send resume to

PLANT PROCESS EQUIPMENT INC.

P. O. Box 389

League City, Texas 77573

Attn. Clark Kennedy or Stephen Kennedy

(713) 332-2589

(25-31)

Clevelando lietuviai laimėjo pirmą prizą

Gausiai lietuvių apgyventame rajone įvykęs Senojo pasaulio festivalis buvo labai sėkmingas. Liepos 29 — rugpiūčio 2 dienomis East 185-ta gatvė praplaukė apie 150,000 žmonių minia, praneša festivalio komiteto narys, Slovėnų radijo programos vedėjas Tony Petkovsek.

Lietuvių namai pasipuošė iš toli matomu sveikiniu, vaišino svečius lietuviškais valgiais, Gintaro valgykla ir klubas buvo taip pat pilni svečių. Liepos 31 buvo lietuvių vakaras pagrindinėje estradoje. Ir šiemet jis tikrai buvo gražesnis. Vakara pradėjo televizijos 8 kanalo pranešėjai Susan Howard ir John Telich, po jų mikrofona paėmė Ona Kliorytė ir pranešinėjo visą lietuvių vakaro programą.

Onos Mikulskienės kanklių studijos solistė Auksė Bankaitytė kanklėmis paskambino įdomų lyrišką kūrinį "Mergaitės svajonė", o Aldona Johansonaitė ir Lana Vyšnionytė atliko kanklių duetą "Jaunystės žaismas". Abu kūriniai — kompozitoriaus Alfonso Mikulskio.

Toliau estradoje pasirodė Nerijos vokalinis vienetas. Pasipuošusios rausvomis ilgomis suknelėmis ir tautinių raštų juostomis, jos grakščiai padainavo aštuonias populiarias dainas. Joms akompanavo vadovė Rita Kliorienė, skambindama elektriniu pianinu.

Nerijos vokalinio vieneto dainininkės, su vadove R. Kliorienė, atliekant programą.

Festivalio klausytojams lietuvių programa labai patiko, o televizijos kamera dažnai nukrypavo į kanklininkų pirštelių ir jų gražius tautinius drabužius bei jaunystę šviečiančias neri-jietes.

Šeštadienį, rugpiūčio 1, 185-ji gatvė buvo ištisą dieną pilna svečių ir smalsuolių. Vakaras buvo skirtas slovėnams, kurie šioje apylinkėje labai aktyvūs. Jų vakaro svečiais buvo meras George Voinovich ir apylinkės miesto tarybos narys David Trenton.

Sekmadienį virš tūkstančio žmonių dalyvavo mišiose, kurias atnašavo kun. George Balasko. Mišių dėmesį traukė slavų liaudiška liturgija ir mišiose grojusi polkų kapela. Pamaldos buvo garsinamos kaip "Polka Mass".

Festivalio paradas, kurio maršalais buvo Clevelando ir Euclido merai, buvo didesnis negu praėjusiais metais. Jame pirmą kartą pasirodė Lietuvių namų flotilė, kurią dekoravo Petras Maželis.

Didelė staigmena buvo, kai po parado į Lietuvių salę atvyko visas festivalio komitetas ir pranešė, kad lietuviai laimėjo pirmą prizą už puikų pasirodymą penktadienio vakarą ir už originalų lietuvišką vaizdą parado eisenoje. Teisėjų komisija, paskyrusi pirmą prizą, taip pat atsiuntė per komitetą Lietuvių namams trofėją.

Lietuviai žygiuoja pro Clevelando lietuvių namus Senojo pasaulio festivalio proga suruoš-tame parade.

Kanklininkės L. Vyšnionytė, A. Bankaitytė ir A. Johansonaitė estradoje atliekant programą.

Lietuvių vežimas parade.

Paulina Mašiotienė, Gražina Plečkaitienė ir Marija Skirpstienė talkininkams paruošė skanias vaišes. Julija Taorienė suorganizavo skaučių ir skautų jaunimą, Nijolė Balčiūnienė ateiti-

ninkus, Henrikas Tatarūnas, Juozas Duleba, Linas Jokūbaitis ir Pranas Mašiotas atliko daug ruošos darbų. Vincas Apanius iš savo sodininkystės parado flotilei papuošti davė berželį ir dekoravė ničius augalus. Lietuvių namų direktoriai Vladas Plečkaitis ir Juozas Stempužis atliko visus ryšių ir koordinavimo darbus.

Šis netikėtai gražus lietuvių pasirodymas sukėlė entuziazmą sekančiais metais dar geriau pasirodyti.

APIE PAVERGTAS TAUTAS PER RADEIĄ

WERE radijas, pagarsėjęs vad. "talk shaw" — pasikalbėjimais, diskusijoms apie Pavergtųjų tautų savaitę paskyrė 10 valandų. Nuo liepos 22 iki 24 radijas skyrė kiekvieną vakarą dvi valandas nuo 7 v. v. iki 9 v. v. grupei tautybių padiskutuoti ir pasikalbėti

su klausytojais apie pavergtųjų tautų problemas. Toks Pavergtųjų tautų savaitės paminėjimas buvo sutartas su WERE radijo štabo nariu Dr. John Manolesco tarpininkaujant Tautybių sąjūdžiui, kurio pirmininkas yra Ralph Perkas.

Lietuviams buvo skirtas liepos 23 vakaras. Lietuvių — Algis Rukšėnas, latvių — Eriks Ievins ir Clevelando žydų bendruomenės pirmininkas adv. Alan Grey dalyvavo šioje programoje. Algis Rukšėnas kalbėjo apie lietuvių indo-europietišką kilmę, lietuvių kalbos giminingumą sanskritui, drauge su latviu atstovu paryškino komunistų ir Sovietų Sąjungos prievartinę okupaciją Lietuvoje, genocidą, žmogaus teisių paneigimą.

Paskutinė Pavergtųjų tautų savaitės programa buvo liepos 24, kurioje dalyvavo rumunų atstovas adv. Nicholas Bucur, vokiečių — Jack Wiewel ir kroatų — John Scribin. Kroatų atstovas įtikinančiai ir emociškai gynė kroatų tautos teisę į laisvą ir nepriklausomą valstybę. Užklaustas, kodėl kroatai vykdo teroristinius nusikaltimus, John Scribin pareiškė, kad atsakingi kroatai nepritaria teroristiniams aktams, bet prašė amerikiečius suprasti desperatinę kroatų padėtį Jugoslavijoje, kur kroatų tauta naikinama fiziniai, kultūriniai ir dvasiniai.

Clevelando tautybių sąjūdis šiuo projektu veiksmingai ir prasmingai paminėjo Pavergtųjų tautų savaitę. Klausytojų atsiliepimai buvo labai įdomūs ir prasmingi.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willoughick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

amber studios, inc.

505 East 185 Street;
Euclid, Ohio 44119
Tel. 531-3500

Pas mus rasite didelį pasirinkimą meno išdirbinių (keramikos ir skulptūros), žinomų menininkų paveikslų, foto darbų, meno reikmenų ir gintaro papuošalų. Didelis paveikslų ir foto rėmų pasirinkimas ir jų įrėmavimas, bus atliktas pagal jūsų pageidavimus.

Šį mėnesį specialiai žymima N. Palubinskienės grafika.

Suaugusiems audimo pamokos ketvirtadieniais su B. Kasperavičiene. Meno pamokos pirmadieniais ir antradieniais su Rimu Laniausku.

Studija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12-6 val. vak., antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 12-9 val. vak. šeštadieniais nuo 10-6 val. val. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

ST. LOUIS

PIANISTO VYTAUTO
SMETONOS VIEŠNAGĖ
ST. LOUIS

Liepos mėn. 23 ir 24 dieną pianistas Vytautas Smetona viešėjo pakviestas St. Louis Symphony Orkestro ir kartu su minėtu orkestru atliko tą dieną programos dalį Greensfelder Recreation Center Queeny parke, St. Louis, Missouri.

Saint Louis Symphony orkestro vasaros sezono Pops koncertai turi didelį pasisekimą geros muzikos mylėtojų tarpe. Jau nuo 1976 metų pagrindiniu tų koncertų dirigentu yra Richard Hayman.

Vytautas J. Smetona pirmoje koncerto dalyje kartu su simfoniniu orkestru atliko Bernstein, Bacharach ir Liszt kūrinius.

Antroje dalyje koncerto sekė Liszt koncerto No. 1 in E flat Major for Piano and Orchestra.

Čia minėtus Liszt kūrinius Vytautas Smetona, diriguojant svečiui Michael D. Morgan atliko meistriškai — pasigerėtinai. Jautėsi stipri technika ir įsijautimas į atliekamus kūrinius. Gausi publika šiltomis katutėmis pareiškė pasigerėjimą jaunam pianistui.

Gausios publikos tarpe buvo ir St. Louis apylinkės lietuviai, kurie irgi džiaugėsi gausiu ir talentingu lietuvių pianisto pasisekimu.

Trečioje dalyje simfonis-

nis orkestras atliko Lennon-McCarthy "The Beat of the Beatles."

Pops koncertai gražioje gamtos aplinkumoje Queeny Parke visados sutraukia daug publikos ir Vytauto Smetonos viešnagės metu visos vietos minėtame centre buvo užpildytos.

Kartu su Vytautu J. Smetona St. Louis mieste viešėjo pianisto motina Birutė Smetonienė ir pianisto žmona. Jos turėjo progos ne tik dalyvauti koncerte, bet ir susipažinti su Louis miesto įžymesniais vietomis.

Svečių ir viešnių globojo apylinkių lietuviai Kristupas ir Mėta Kikučiai ir Bronius ir Aga Tiškai.

(tb)

PABALTIEČIŲ IR
LIETUVIŲ LENGVOSIOS
ATLETIKOS
PIRMENYBĖS

1981 m. š. A. Pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 12-13 d. d., Brockton High School Stadione, 90 Awde St. (netoli W. Bloor ir Dufferin kampo), Toronto, Ont. ŠALFAS S-gos Centro valdybos pavedimu, varžybas vykdo ŠALFAS S-gos Lengvosios atletikos Komitetas, talkininkaujant Kanados Sporto Apygardai ir Toronto Aušros bei Vyčio sporto klubams.

Sekant pereitų metų pavyzdžiu ir šiemet svečių teisėmis yra pakviesti vietiniai suomių, ukrainiečių, lenkų ir vengrų lengvatle-

ta, Taigi šios rungtynės bus išplėtos į 7 tautybių kviestines varžybas, iš kurių bus išvestos pabaltiečių pirmenybės.

Lietuvių pirmenybės bus taipogi išvestos iš šių varžybų. Tuo būdu mūsų lengvatletams šios rungtynės bus net trejopos.

Varžybų pradžia šeštadienį, rugsėjo 12 d. — 2:00 pm. Registracija nuo 12:00 val. Sekmadienį varžybų tąsa nuo 10:00 am.

Dalyvių registracija atliekama iki š. m. rugsėjo 5 d., šiuo adresu: Mr. Algis Malinauskas, 1317 Hillview Cres., Oakville, Ont. L6A 2C6. Tel. (416) 844-7694.

Dėl streikų ir pašto tarnybos nepastovumo Kanadoje, JAV-se gyvenantieji lengvatletai prašomi registruotis pas ŠALFAS S-gos Lengvosios Atletikos Komiteto vadovą: Mr. Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, Oh. 44117. Telef. (216) 481-7161.

PABALTIEČIŲ IR
LIETUVIŲ ŠAUDYMO
PIRMENYBĖS

1981 m. š. A. Pabaltiečių ir Lietuvių šaudymo pirmenybės įvyks 1981 m. rugsėjo 19 d., latvių šaudykloje "Berzaine", netoli Toronto, Ont. Varžybas vykdo estai.

VISUOTINIS ŠALFAS
S-GOS SUVAŽIAVIMAS

Visuotinis, metinis š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos suvažiavimas įvyks 1981 m. lapkričio 14-15 d., Clevelande, Ohio.

Šiemetinis suvažiavimas bus ypatingai svarbus, kadangi bus renkama nauja ŠALFAS S-gos vadovybė, bei nustatoma pagrindinės gairės dėl II-jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių, kurios įvyks 1983 m. vasarą Chicagoje.

CLEVELANDO
PARENGIMAI

• RUGPIUČIO 5-9 D. A.L. R.K. Moterų Sąjungos 39-sis seimas Clevelande DMNP parapijoje.

• RUGPIUČIO 8-9 d. Dail. Reginos Petrutienės tautodailės darbų paroda DMNP parapijos didžiojoje salėje.

• RUGPIUČIO 16 d. Balso gegužinė.

• RUGPIUČIO 23 SLA 14 kuopos gegužinė O. ir V. Jokūbaičių sodyboje. Pradžia 12 val.

• RUGPIUČIO 30 D. — Lietuvių klubo metinė gegužinė Austrian Picnic Ground.

• RUGSĖJO 5 D. Tautos šventė. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• RUGSĖJO 5 D. LAS Seniūnų Tarybos ir atstovų suvažiavimas Lietuvių Namuose.

• RUGSĖJO 6 D. Laisvosios Lietuvos 35 metų paminėjimas Lietuvių Namuose.

• RUGSĖJO 13 d. Abiturientų balius. Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

• RUGSĖJO 18 Lietuvių namų salėje Bronio Railos ir jo knygos "Vaivos rykštė" sutiktuvs. Rengia Tėvynės Garsų radijas.

• RUGSĖJO 19 D. 1941 metų sukilimo minėjimas.

• RUGSĖJO 20 D. pietūs žurnalui "Karys" paremti. Rengia L. K. V. S. "Ramovė" Clevelando skyrius, Lietuvių namuose.

• RUGSĖJO 26 D. Vasarą palydint balius Lietuvių Namuose. Rengia Neringos skaučių tuntas.

• RUGSĖJO 27 d. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• RUGSĖJO 26-27 D. Meinininko Baltuonijo medžio drožinių paroda. Rengia: Lietuvos Vyčių 25 kuopa.

• SPALIO 3 D. Vaidinimas "Tėvas ir sūnus" (J. Grušo). Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

• SPALIO 10 D. Korp! Neolithuania metinė šventė-balius Lietuvių Namuose.

• SPALIO 18 D. prof. J. Žilevičiaus 90 metų amžiaus sukaikties minėjimas. Akademijakontertas. Ruošia Čiurlionio Ansamblis.

• SPALIO 24 D. Pabaltiečių vakaras. Ruošia A. L. Taryba, Latvių S-gas ir Estų Taryba.

• SPALIO 31 — LAPKRIČIO 1 D. D. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

PARDUODAMI
VERTINGI NAMAI

Colonialinio tipo namas su trim miegamais. Trijų automobilių garažas. 19611 Arrowhead gatvė. \$44,000.

Colonialinio tipo namas. Mūrinis su aliuminijum. Salionas su dideliu valgomuoju, trys miegamieji. Centralinis šaldymas. Didelis sklypas su vaismedžiais. Savininkas finansuoja. 19568 Meredith gatvė — Euclid. \$49,000.

Colonialinio tipo namas su trim miegamais ir dideliu valgomuoju, tačiau patogų valgyti ir virtuvėje. Įrengtas rūsis. Uždara veranda iš kiemo pusės. Nauji kilimai. Finansiniai bus teikiama pagalba. 280 E. 193 gatvė. \$61,900.

Didelis namas su 4 miegamais viršuje ir vienu apatiniaume aukšte, taip pat su vonia. Savininkas finansuoja. 24631 Hawthorne — Beverly Hills, Euclid. \$54,900.

SPLIT LEVEL su trim miegamais viršuje ir vienu apačioje. Didelis šeimos kambarys. Graži aplinka. Turi parduoti ir todėl teikia specialias finansavimo lengvatas. 89 Keewaydin, Timberlake sumažinta kaina \$69,900.

Perkant ar parduodant kreipkitės į Rita Matas 486-2530. Ji gali jus smulkiai informuoti apie kiekvieną namą, kurį norėtumėt matyti.

TURNER namų pardavimo įstaiga — 486-2530
501 East 185 St., Euclid, O.

TAUPYKITE DABAR

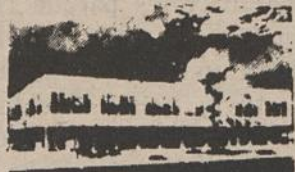
Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitom įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

MACHINE SHOP FOREMAN
MALE/FEMALE

Immediate opening for shop foreman experienced in marine repair to supervise night shift. \$1870 per mo. plus hourly overtime. Excellent benefit package including life & hospitalization insurance, savings program, retirement and bonus.

APPLY, CALL, OR WRITE:

LOUISIANA DOCK

P. O. BOX 23206, 5800 RIVER ROAD

HARAHAN, LA. 70183

504-733-7870

Equal Opportunity Employer M/F

(28-34)

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS

ISTAIGOS

ADMINISTRATORĖ

PILNATEISE NEKILNOJAMOJO TURTO
ĮVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)

LCMLS — Lake County

RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba jeigu jums reikia namų įvertintojo mokesčių ar kitoiems reikalingiems, kreipkitės į Rita Matienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAIŠYTI AR
PAŠALINTI VĖRVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir KUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

ALRK MOTERŲ S-GOS SEIMAS

Š. m. rugpiūčio 8 d. 7 val. vak. Clevelande, DMNP parapijos salėje, uždariant ALRK Moterų Sąjungos seimą, meninę programos dalį atliks: sol. Nora Brazulienė ir sol. Julius Kazėnas. Jiems akompanuos muz. Regina Brazaitienė. Koncertas vyks po R. Petrutienės medžio dailės darbų parodos atidarymo. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

Banketo metu kalbės Alg. Kasiulaitis tema "Moteris 20-to amžiaus gale".

Norintieji dalyvauti bankete prašoma kreiptis telefonu 486-2111.

CLEVELANDAS LAUKIA DAUG SVEČIŲ

Clevelando miesto valdžia nežino kur apgyvendinti svečius, kurių suvažiuos ke liolika tūkstančių šios sa-

Clevelando Žalgirio šaulių kuopos valdyba. Sėdi iš kairės: D. Vaičiūnas, M. Tijūnėlienė, pirm. Br. Nainys, moterų sekcijos vadovė O. Mikulskienė, E. Šarkauskienė. Stovi: Step. Butrimas, J. Raškauskas, St. Sankalaitė, Ig. Muliolis ir Alb. Karsokas, trūksta Ed. Pranckaus.

J. Garlos nuotr.

vaitės pabaigoje į tris labai svarbius sportinius įvykius — rugpiūčio 8 Clevelando Browns ir Pittsburgho Steelers futbolo rungtynes, svarbias bokso rungtynes ir rugpiūčio 9-10 beisbolo "All Star" rungtynes. Visi miesto viešbučiai jau dabar yra totaliai rezervuoti. Svečiai siunčiami į Akroną ir apylinkėse esančius mažesnius motelius. Visose rungtynėse bendrai dalyvaus apie 150,-

000 žiūrovų, o viešbučiai, restoranai ir kitos prekybos už prekes ir patarnavimus tikisi gauti apie \$2,000,000. Spauda rašo, kad tokia grūstis sportinių įvykių Clevelande yra pirmą kartą Amerikos sporto istorijoje.

• Tėvynės Garsų programa bus rugpiūčio 9, sekmadienį, 6 val. 30 min. ryto per WZZP — 106 FM radiją.

• Bronio Railos ir jo radijo kalbų knygos "Vaivos rykštė" sutiktuvės bus penktadienį, rugsėjo 18, Lietuvių namų salėje. Sutiktuvės rengia Tėvynės Garsų radijas. Tai bus pirmasis įdomus literatūrinis šio rudens sezono vakaras.

• Rasa Petraitytė baigė Clevelando valstybinį universitetą, gaudama bakaluro diplomą. Jos specialybė — komunikacija. Rasa Petraitytė lankė šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, buvo veikli PLJS valdybos narė, šiuo metu yra Akademikų skaučių valdybos pirmininkė.

• Danutė Januškytė Clevelando valstybiniame universitete baigė prekybos fakultetą, gaudama bakaluro diplomą. Danutė lankė lituanistinę mokyklą, buvo Čiurlionio ansamblio kanklių orkestro narė.

• Vasaros atostogų metu Dievos Motinos parapijos kleboną kun. G. Kijauską, S. J. pavadavo Lietuvių jėzuitų provinciolas kun. L. Zarembo, S. J. Kun. G. Kijauskas, S. J. jau grįžo į parapiją ir rugpiūčio 2 atnašavo mišias.

• Clevelando meno muziejuje atidaryta "abstraktinio meno pradininko" V. Kandinskio penkiasdešimties abstraktinių akvarelių paroda, kuri tęsis iki rugsėjo 27 dienos. Pastaraisiais dešimtmečiais JAV lietuvių spaudoje, Lenkijoje ir V. Vokietijoje stipriai diskutuota apie M. K. Čiurlionio įtaką Kandinskio abstrakčiai tapybai. Estų literatas ir meno kritikas Aleksis Ranitas teigia, kad Kandinskis pažinojo Čiurlionio darbus ir labai juos vertino. Vytautas Landsbergis, knygos "Vainikas Čiurlioniui" autorius tvirtina, kad Kandinskis net kvietė Čiurlionį į Muencheno modernistų parodą 1910 metais, deja, Čiurlioniui jau susirgus.

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Š. m. rugpiūčio 1 d. DMNP bažnyčioje susitaukė Algis Gudėnas su Loreta Brazyte. Vestuvių puota, kurioje dalyvavo daug svečių, įvyko gražioje Sherwin's Party Center salėje.

Abu jaunieji aktyvūs nariai lietuvių jaunimo organizacijose.

• Cuyahogos apskrities kontrolierius Matthew J. Hatchadorian rugpiūčio 2, po E. 185 gatvės festivalio, su savo tėvu ir šeima pirmą kartą aplankė Lietuvių namus, susipažino su direktoriais, pasidžiaugė moderniška namų statyba.

Tą pačią dieną Lietuvių namuose apsilankė buvęs Carterio administracijos Taikos korpo direktorius Ričardas Celeste.

• Gintaro ir Ažuolo skaučių ir skautų vadovų mokykloje, įvykusioje Rako stovyklavietėje, Michigan, š. m. liepos 25 — rugpiūčio 1 d. iš Clevelando dalyvavo Rima Apanavičiūtė, Rūta Nasvytytė, Rytas Urbaitis ir Alfonsas Vanagas. Kursams vadovavo Vanda Aleknienė ir Algis Senkus.

• Balso Clevelando skyriaus gegužinė įvyks rugpiūčio 16 d. 1 val. p. p. gražioj vietoj prie ežero Canterbury ir Landseer Road. Bus muzika, prityrusių šeiminkų pagaminti valgiai, gėrimai, loterija ir kt.

Skyriaus valdyba kviečia visus jaunus ir vyresnius gausiai šioje gegužinėje dalyvauti.

SLA 14 KUOPOS GEGUŽINĖ

SLA 14 kuopa rugpiūčio 23 rengia linksmą gegužinę Onos ir Vytauto Jokūbaičių sodyboje, 4000 Hadden Road, Euclide.

Į gegužinę kviečiami visų Susivienijimų nariai, šeimos, SLA 14 kuopos narių bičiuliai.

Zenonas Dučmanas gegužinei organizuoja išdaiginą loteriją, Bronius Bernotas linksmą programėlę, Ona Jokūbaitienė ir Povilas Šukys skanias vaišes. Žodžiu, tik reikia svečių ir bus linksma, visi dainuosime ir šoksime.

PATRIA prekybos namuose, 794 East 185th St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų produktų, lietuviškos juodos duonos. Dovanų skyriuje didelis pasirinkimas spalvoto ir balto kristalo. Taip pat rasite gintaro, medžio drožinių, audinių ir kt. Kreipkitės pas H. Kripavičių, tel.: 216-531-6720.

FOR RENT

Room for elderly lady, kitchen privileges. \$130.00 a month. Call: 382-7607.

(31-32)

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

DIRVA

LIETUVOS PASIENTYBES RŪMŲ ATNAUJINIMAS

1981 m. liepos 25 d., Detroito įvyko Alto ir JAV LB Krašto valdybos atstovų pasitarimas, kuriame buvo svarstomas Lietuvos pasiuntinybės Washingtono atnaujinimo klausimas. Visi atstovai pripažino, kad Pasiuntinybės na-

mas atnaujintinas, bet dėl komiteto tam darbui atlikti sudarymo principo nebuvo prieita bendros nuomonės.

Bendruomenės nusistatymu tas komitetas turėtų būti sudarytas iš Bendruomenės ir Alto atstovų. Gi Altas siūlo, kad tas komitetas būtų išrinktas visų lietuvių organizacijų atstovų sušauktame susirinkime ir jis būtų visiškai savaran-

kiškas — nepriklausytų jokiai vienai organizacijai.

Buvo sutarta Alto ir Bendruomenės motyvus perduoti Lietuvos atstovui, pageidaujant, kad jis priimtų Alto ir LB atstovus pasitarimui bei išsiaiškintumui dėl komiteto sudarymo principo.

Pasitarime Altui atstovavo dr. Jonas Valaitis, Juozas Skorubskas ir Grožvydas Lazauskas, o JAV LB Krašto valdybai — Vytautas Kutkus, Alfonsas Vėlavičius ir Jurgis Ribinskas.

(ALT Inf.)

• Romualdo Spalio rinktinės novelės jau galutinai surinktos spaudai. Artimiausiu laiku knyga atiduodama spausdinti. Joje telpa 10 novelių, 328 psl. Leidžia Vilties leidykla. Leidimo mecenatai: Kanadoje — a. a. Prano Basčio atminimui 500 dol.; JAV — Korp! Neo-Lithuania Los Angeles padalinys per 1000 dol.

• Jonas Švoba, ALT S-gos Seimui rengti komiteto pirmininkas praneša, kad komitetas nėra gavęs aukos iš Leono Petronio ir ALT S-gos Clevelando skyriaus, kaip buvo papildomai paskelbta Dirvoje Nr. 28.

GOLFO VARŽYBOS

ŠALFASS metinės golfo varžybos, į kurias suvažiuos lietuvių golfo klubai iš Toronto, Clevelando, Detroito, Rochester, N. Y. ir Chicagos — šįmet įvyks rugsėjo 5-6 d.d. Silver Lake CC, Orland Park, Illinois (147th St. ir 82nd Ave.). Svečiai bus apgyvendinti Oak Lawn Tower Inn, 9333 So. Cicero Ave., Oak Lawn, Illinois.

Suvažiavimo išvakarėse, t. y. penktadienį, rugsėjo 4 d. 7 val. vak., įvyks registracija ir susipažinimo vakaras su vaišėmis Stasės Bacevičienės organizacinėje priežiūroje.

Golfo turnyro pobūdis bus toks pat kaip kasmetai ir jo vadovu bus Aleksandras Traška. Bet šiais metais bus pridėtos specialios varžybos t. y. dėl numušimo ilgiausio sviedinio, kuriose kiekvienas golfininkas (vyrai ir moterys) turės dalyvauti. Varžybas praves Vytautas Vaitkus.

Po turnyro sekmadienį, rugsėjo 6 d., 7 val. vak. įvyks banketas, kurio metu bus išdalinti žymenys laimėjusiems golfininkams, "Vyties" orkestras gros šokiams. Liale Lapienė su Vandos Petkienės pagalba rūpinasi šio baltiaus sėkmingu pravedimu.

Viso šio golfinio suvažiavimo organizacinis pirmininkas Edvardas Lapas (telefonas darbo 312-345-4181, namų 312-343-8857). Kviečia visus klubus kuo gausiausiai dalyvauti.

O. Nakas

PADĖKA

A. † A.
ZIGMAS TARUTIS
mirė 5.15.81

Nuoširdžiai dėkoju visiems kurie suteikė mano vyrui paskutinį patarnavimą ir palydėjo velionį į amžinojo poilsio vietą.

Dėkoju kun. Kidykui, kun. Galdikovskui, kun. Bacevičiui už atnašautas šv. Mišias, maldas koplyčioje, ir palydėjus į Visų Sielų kapines.

Dėkoju Ramovėnams, Pensininkų Klubui, Lietuvių Namų direktoriui, tarus atsisveikinimo žodį.

Dėkoju už atsiųstas velioniui gėles, aukojus šv. Mišioms, išreiškus man žodžiu ir raštu užuojautą.

Ypatingai gili ir nuoširdi padėka grabnešiams.

Dėkinga esu Laidotuvių Direktoriui Will. Jakubs Jr. už labai nuoširdų patarnavimą.

Visiems dėkinga

BRONĖ P. TARUTIENĖ

PADĖKA

Mūsų mielas

A. † A.

BALYS VOSYLIUS

mirė 1981 m. liepos 13 d., palaidotas liepos 18 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Širdingiausias ačiū visiems laidotuvių dalyviams, pagerbusiems velionio atminimą gražiomis atsisveikinimo kalbomis, gėlėmis ir aukomis šv. Mišioms.

Gerb. kan. V. Zakarauskui už šv. Mišias, pamokslą, palydėjimą į kapines ir maldas — mūsų nuoširdi padėka.

Nuoširdus ačiū skautams už reikšmingą atsisveikimui giesmę ATEINA NAKTIS, sugiedotą sukibus rankomis, prie velionies vyr. skautininko karsto. Taip pat ačiū karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą.

Ypačiai ačiū Algirdui ir Irenai Budreckams už nuoširdų rūpestį ir pagalbą, o laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui ir jo padėjėjams už malonų patarnavimą.

Giminių vardu

LIJOLĖ ŽIDONYTĖ

DR. ALGIRDUI NASVYČIUI

mirus, jo seseriai, Kar. Juozapavičiaus šau-

lių kuopos narei, BIRUTEI SMETONIENEI

ir visiems giminėms bei artimiesiems rei-

kiame gilią užuojautą

Kar. Juozapavičiaus

šaulių Kuopa

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Sibiro kankiniui

JONUI BELECKUI

užbaigus šią žemišką kelionę, našlę VERNIKĄ ir dukrą GENOVAITĘ bei jos vyrą VYTAUTĄ PLUKUS nuoširdžiai užjaučiame

Emilis ir Julija
S i n k i a i

Tauriam lietuviui

A. A.

JONUI BELECKUI

iškeliavus į amžiną atilsį, jo žmoną VERNIKĄ, sūnų VYTAUTĄ ir žmoną GENUTĘ, dukrą GENOVAITĘ ir VYTAUTĄ PLUKUS, kitus gimines ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Jonas ir Joana Račylai
Raimundas ir Lilė Račylai
Bronius ir Regina Snarskiai

A. A.

MIKALINAI

JAGUČIANSKIENEI-SLIŽYTEI

mirus, jos sūnui MARIJUI, broliui JOKŪBUI SLIŽIUI ir kitoms giminėms, bei jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą

Valė ir Kazys
B a r m a i

Buvusiam Plieno Vyrijos vadui

A. A.

INŽ. DR. ALGIRDUI NASVYČIUI

mirus, jo žmonai BRIGITAI su šeima, broliui PIJUI JAUNUČIUI, kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Plieno Vyrijos
Chicagos Skyrius